

Herontwikkeling Loverensdijk 1 en 5 te Westerhoven

Ecologische quickscan

J.F.G. Maassen

Herontwikkeling Loverensdijk 1 en 5 te Westerhoven

Ecologische quickscan

Datum 31-7-2023

Maassen *ecologisch advies en onderzoek*

Jan Mosmanslaan 23
5237 BB 's-Hertogenbosch
06-12571130
maassen36@ziggo.nl
K.v.K 64413152
btw-id NL001289728826
rek.no NL55 INGB 0003 0208 71

<i>Projectno.</i>	<i>2307-1</i>
<i>Tekst en samenstelling</i>	<i>J.F.G. Maassen</i>
<i>Foto's</i>	<i>J.F.G. Maassen</i>
<i>Foto op omslag</i>	<i>J.F.G. Maassen</i>
<i>In opdracht van</i>	
<i>Wijze van citeren</i>	<i>J.F.G. Maassen, Herontwikkeling Loverensdijk 1 en 5 te Westerhoven</i>
<i>Contactpersoon</i>	<i>Dhr. G.Bosmans (Crijns Rentmeesters)</i>
<i>Status</i>	<i>Definitief</i>
<i>Datum</i>	<i>31-7-2023</i>

© 2023 Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek, 's-Hertogenbosch

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever zoals hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, druk, internet, fotokopie of andere wijze zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek, noch mag het zonder deze toestemming voor een ander doel gebruikt worden dan waarvoor het vervaardigd is.

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van de natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoeklocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen.

Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek is niet aansprakelijk voor vervolgschade, alsmede schade die voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van de werkzaamheden of andere verstrekte gegevens. De opdrachtgever vrijwaart Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Inhoud

1	Inleiding	9
	1.1 Aanleiding	9
	1.2 Doelstelling	9
	1.3 Toetsingskader	9
	1.4 Leeswijzer	10
2	Het plangebied, beoogde ontwikkeling en ingrepen	11
	2.1 Ligging van het plangebied	11
	2.2 Inrichting en het huidig gebruik van het plangebied	12
	2.3 Beoogde ingrepen en ontwikkelingen	13
3	Wettelijk kader	15
	3.1 Inleiding	15
	3.2 Soortenbescherming	15
	3.3 Gebiedsbescherming	17
	3.4 Beschermde houtopstanden	18
4	Onderzoeksresultaat	19
	4.1 Methodiek	19
	4.2 Gebiedsbescherming	20
	4.2.1 Natura 2000	20
	4.2.2 Provinciale beschermingszones.	22
	4.3 Soortenbescherming	24
	4.3.1 Vaatplanten	24
	4.3.2 Zoogdieren (grondgebonden)	24
	4.3.3 Zoogdieren (vleermuizen)	26
	4.3.4 Vogels	28
	4.3.5 Reptielen, amfibieën en vissen	31
	4.3.6 Ongewervelden	32
	4.4 Bescherming houtopstanden	33
5	Conclusie	34
	5.1 Toetsing aan de Wet natuurbescherming en provinciale regelgeving	34
	5.2 Samenvatting en vervolgstappen	36
6	Voorzorgsmaatregelen, mitigatie en aanbeveling	37
	6.1 Algemene voorzorgsmaatregelen	37
	6.2 Bijzondere voorzorg- en mitigatiemaatregelen	37
	6.2 Aanbeveling en advies	37
7	Bronnen	39
	Bijlage 1 - Toelichting soortenbescherming	41
	Bijlage 2 - Soorten van de Vogelrichtlijn	42
	Bijlage 3 - Soorten van de Habitatrichtlijn	43
	Bijlage 4 - Nationaal beschermde soorten ('andere soorten')	45
	Bijlage 5 - Soorten met een vrijstelling	49
	Bijlage 6 – Werken met een gedragscode	

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer heeft het voornemen tot een herbestemming van een agrarisch bedrijfsgebouw op adres Loverensdijk 5 voor verschillende niet agrarische doeleinden. Het gebouw betreft een carrévormige boerderij waarvan de voorgenomen nieuwe bestemming 2 woonfuncties, een bed and breakfast gelegenheid en een functie voor statische opslag betreft. In samenhang met deze ontwikkeling zijn de bewoners van de naburige woning op adres Loverensdijk 1 van voornemens een vrijstaande melkveestal te slopen die tussen de hoofdbebouwing op beide adressen staat.

Binnen de wettelijke kaders waarbinnen deze ontwikkeling plaats vindt is ook een ecologisch onderzoek in de vorm van een quickscan flora en fauna vereist om vast te stellen of de voorgenomen ingrepen tot overtredingen van de Wet natuurbescherming of provinciale regelgeving ter bescherming van natuur en landschap kunnen betekenen. Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek is aangezocht om deze quickscan uit te voeren.

1.2 Doelstelling

Doormiddel van deze quickscan worden aanwezige beschermde natuurwaarden in beeld gebracht en de mogelijke effecten daarop als gevolg van de beoogde herontwikkeling.

Het doel van dit onderzoek is het vaststellen/uitsluiten van aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Beoordeeld wordt op welke wijze en in welke mate de beoogde ontwikkeling effect kan hebben op het (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten. Aanvullend wordt bepaald of ontwikkelingen effect hebben op beschermde natuurwaarden van nabijgelegen Natura 2000- gebieden en gebieden die behoren tot het Natuurnetwerk Nederland en houtopstanden die op basis van de Wet natuurbescherming en gemeentelijke regelgeving beschermd zijn. Als de beoogde ontwikkeling kan leiden tot negatieve effecten die een overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming tot gevolg kunnen hebben, wordt de noodzaak voor een ontheffingsaanvraag beoordeeld en/of doet deze quickscan aanbeveling voor vervolgstappen om overtreding van deze verbodsbepalingen te voorkomen.

1.3 Toetsingskader

Deze quickscan toets aan

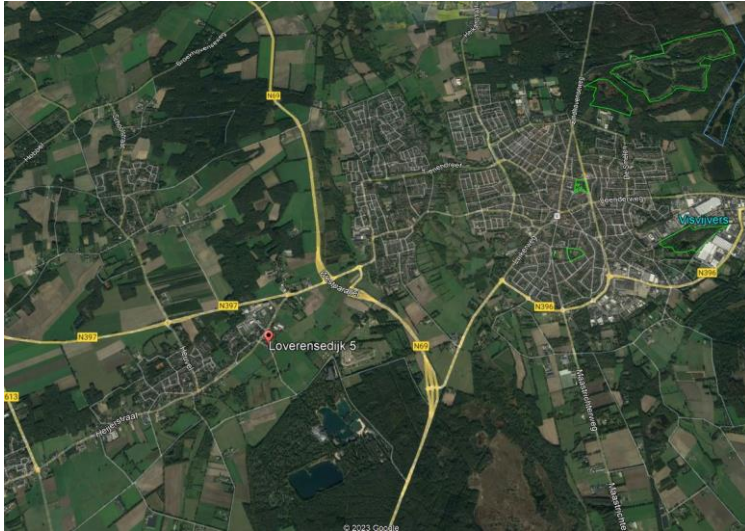
- Wet natuurbescherming op de onderdelen
 - Wnb soortenbescherming
 - Wnb gebiedsbescherming
 - Wnb houtopstanden
- Provinciale regelgeving op de onderdelen
 - Natuur Netwerk Brabant
- Gemeentelijke regelgeving op het onderdeel
 - APV-bomenkap

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de inrichting van het plangebied, de ligging van het plangebied in de omgeving en de voorgenomen ingrepen en herontwikkeling beschreven. In hoofdstuk 3 wordt het wettelijk kader geschetst dat de Wet natuurbescherming en de provinciale regelgeving biedt. Hoofdstuk 4 beschrijft in het eerste onderdeel de uitvoering van het onderzoek en de methoden die hierbij gehanteerd worden. In de volgende onderdelen van dit hoofdstuk worden de gebiedsbescherming en soortenbescherming behandeld. Per gebied en soortgroep wordt behandeld welk effect de ingrepen op beschermde soorten en gebieden kunnen hebben. In hoofdstuk 5 worden de mogelijke effecten die tot een overtreding van de Wet natuurbescherming kunnen leiden op beschermde gebieden en soorten kort samengevat. Aangegeven wordt welke overtredingen van wetsartikelen mogelijk zijn en voor welke ingrepen vervolgonderzoek en/of ontheffing nodig zijn. In hoofdstuk 6 wordt aangegeven welk voorzorg- en mitigatiemaatregelen gewenst zijn om overtredingen te voorkomen.

2 HET PLANGEBIED, BEOOGDE ONTWIKKELING EN INGREPEN.

2.1 Ligging van het plangebied

*Fig.1. Ligging van het plangebied ten opzichte van de bebouwde kernen van Westerhoven en Eindhoven.
Luchtfoto: Google Earth*

Het plangebied is gelegen binnen de grenzen van de gemeente Bergeijk in het buitengebied dicht bij de zuid(oost)rand van de bebouwde kom van Westerhoven en op korte afstand westelijk van het grotere stedelijk conglomeraat Eindhoven en Veldhoven. Beide adressen van de initiatiefnemers zijn gelegen langs de Loverensdijk ter hoogte van de kruising met de Lijnt. De Loverensdijk is een zandpad dat aftakt van de Lijnt die deel is van de randweg die lang de zuidrand van de bebouwde kom van Westerhoven voert. De randweg vormt tevens de scheiding tussen de bebouwde kom en het zuidelijk daarvan gelegen buitengebied. Dit buitengebied waarbinnen het plangebied feitelijk ligt, heeft de aard van een beekdallandschap met kleinschalige afwisseling van agrarische percelen, bosstructuren en jong natuurontwikkelingsgebied. Dat natuurontwikkelingsgebied is voornamelijk gelegen langs de beek de Keersop die op 100 m zuidelijk van het plangebied de Loverensdijk kruist. De beek en de oevergebieden vallen onder Natuur Netwerk Nederland en de stroom van de beek ook onder de Natura 2000-gebied Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux. Op 0,7 km zuidelijk van het plangebied bereikt men door de Loverensdijk verder te volgen het bos- en heidegebied De Malpie. Naast kwetsbare natuur van heide en zwak gebufferde waters bevat dit gebied ook grootschalige toeristische faciliteiten.

De beek de Keersop

2.2. Inrichting en huidig gebruik van het plangebied

Voorkant van boerderij

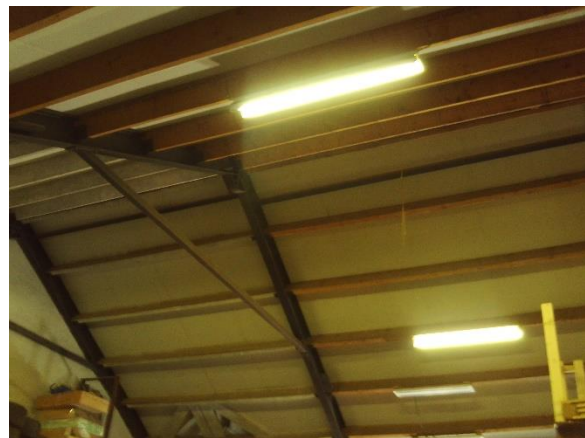

Achterkant

Het plangebied betreft het erf van Loverensdijk 5 en een klein deel van het erf op adres Loverensdijk 1. Het adres Loverensdijk 5 bevat een carrévormige boerderij als enige gebouw op het erf. Hoewel het gebouw naar voorbeeld van de klassieke Zuid-Limburgse carréboerderij gebouwd is, betreft het hier tamelijk recente nieuwbouw van nog geen 20 jaar oud. Het gebouw heeft slechts een zeer korte tijd van 2 jaar als boerderij gefunctioneerd en is sindsdien in gebruik voor opslag. Naast ruimte voor opslag is een klein deel van het gebouw in gebruik als woning. Het gebouw verkeert in zeer goed staat van onderhoud en is tamelijk hermetisch afgesloten van buiten. Het hele gebouw heeft een dakbekleding van dakpannen die ook in goede staat verkeert.

Inpandig

Dakkap

Onder de dakkap is buiten het woondeel geen afzonderlijke zolderruimte of bovenverdieping aanwezig. Binnenpands kijkt men rechtstreeks op het isolatiemateriaal dat onder het dakbeschot is aangebracht en de dakkap geheel afdicht van buiten. Er is wel een kleine open zolderruimte die waarschijnlijk later is aangebracht. Hoewel hier uiteenlopende zaken zijn opgeslagen maakt deze binnenruimte een ordelijke en goed onderhouden indruk. Rond het gebouw is een goed ontwikkelde erfbegroeiing met oude zomereiken, volgroeide knotwilgen, fruitbomen en siergroen. Het erf rond het gebouw is verder vrijwel geheel bestraat. Aan de noordkant grenst het erf aan een rommelige en ruig begroeid terreintje. Aan de zuidoostkant van het erf ligt een grasland met een grote natuurlijk ogende vijver.

Op adres Loverensdijk 1 valt slechts de kleine veestal die in gebruik is als onderkomen van hobbyvee binnen de ontwikkeling. Tussen veestal en carréboerderij is slechts een smalle

tussenruimte die geheel bestraat is. De ontwikkeling zal ook effect hebben op het grondgebied aan de voorkant en westzijde de stal, wat een kort afgegraasd graslandje betreft en uitloopruimte van het vee. De stalmuren zijn enkelsteens gebouwd en opgetrokken uit betonstenen. Het dak is bekleed met asbest golfplaten. Onder dit dak zijn voor een deel isolatieplaten aangebracht die aan het los raken zijn. De stal is opgedeeld in compartimenten en wordt bewoond door kippen, enkele geiten en een pony.

Zicht op veestal

Binnenruimte van stal

De hoofdbebouwing op dit erf is een langgevelboerderij. Rond en achter deze boerderij is een goed onderhouden siertuin, wat kleine bijgebouwen en een moestuin aanwezig. Er zijn gevarieerde houtbegroeiingen met veel wintergroene sierstruiken. Het geheel oogt ordelijk en verkeert in goede staat van onderhoud.

Ruimte tussen stal en hoofdgebouw op locatie loverensdijk 5

Moestuin

2.3 Beoogde ingrepen en ontwikkelingen.

De beoogde ontwikkeling betreft de binnenpandse verbouwing van de carréboerderij op adres Loverensdijk 5. Aan het dak, inclusief de dakkapellen bij het woondeel, en buitenmuren vinden geen ingrepen plaats. Ook het groen rond het gebouw blijft intact. Na de verbouwing moet het gebouw plaats bieden aan een tweede woonfunctie naast de bestaande, en een bed- and breakfastgelegenheid. De rest van het gebouw blijft de functie voor statische opslag behouden. Op

adres Loverensdijk 1 wordt de bestaande veestal gesloopt. Er komt geen nieuwbouw voor in de plaats; onbekend is welke functie het vrijgekomen grondgebied en omringend graslandje verkrijgt.

Fig.2 Huidige inrichting van het plangebied. Het gehele plangebied is rood omkaderd. De te slopen veestal staat ten noordwesten van het carrévormig hoofdgebouw op locatie Loverensdijk 5

3. WETTELIJK KADER

3.1. Inleiding

Op 1 januari 2017 is de nieuwe Wet Natuurbescherming van kracht geworden. Deze wet vervangt 3 wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. Zowel in de voorgaande als nieuwe wetgeving zijn de nationale natuurwetgeving en internationale richtlijnen en verdragen verankerd, zoals Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, Wetland-Conventionie, Conventie van Bern, Cites en Verdrag van Ramsar. De wet is opgesplitst in de bescherming van soorten (soortbescherming) en bescherming van gebieden (gebiedsbescherming).

3.2 Soortenbescherming

Bij de Wet Natuurbescherming gelden een aantal verbodsbepaling ter bescherming van planten- en diersoorten (zie bijlage). De wet kent twee beschermingsniveaus waarbij drie categorieën beschermde soorten worden onderscheiden.

- Europees beschermde soorten volgens de Vogelrichtlijn
- Europees beschermde soorten volgens de Habitatrichtlijn.
- Nationaal beschermde soorten.

Europees beschermde soorten

Het zwaarst beschermingsniveau gelden de Europees beschermde soorten. De bescherming van vogels is op Europees niveau geformaliseerd doormiddel van de Vogelrichtlijn en die van de overige soortgroepen doormiddel van de Habitatrichtlijn. De Europese bescherming middels de Habitatrichtlijn beschermt voornamelijk soorten van de Habitatrichtlijn bijlage IV. Dit betreffen o.a. alle vleermuissoorten die in Nederland en Europa inheems zijn. Op deze soorten is het beschermingsregime van § 3.2 van de Wet natuurbescherming van toepassing.

Nationaal beschermde soorten (“andere soorten”)

Op deze soorten (zie bijlage 4) is het beschermingsregime van § 3.3 van de Wet natuurbescherming van toepassing. Voor nationaal beschermde soorten geldt een zwakker beschermingsregiem en er kan per provincie en per soort vrijstelling verleend worden voor ingrepen die betreffen ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud. Voor alle inheemse diersoorten, beschermt of onbeschermd, geldt de zorgplicht. De zorgplicht wil zeggen dat men deze niet onnodig mag doden, verwonden of beschadigen.

Bescherming verblijfplekken

Ook verblijfplaatsen van soorten uit beide categorieën die als “vast” kunnen worden aangemerkt zijn beschermd en worden aangeduid als jaarrond beschermde verblijfplekken. Deze bescherming geldt alleen de vaste verblijfplaatsen van vogels en zoogdieren. Een vaste verblijfplek betreft een verblijfplek waarnaar een dier regelmatig terugkeert en niet slechts éénmalig voor een specifieke functie gebruikt wordt, zoals de nesten van de meeste vogels. Voor soorten die onder de Vogelrichtlijn vallen zijn er verschillende gradaties in beschermingsniveau, afhankelijk hoe kwetsbaar de instandhouding van de soort is in relatie tot gebruik van de vaste verblijfplek (zie hoofdstuk 3.3). In samenhang met de verblijfplek wordt ook de leefomgeving beschermd zover deze van belang is om het functioneren van de verblijfplek mogelijk te maken. Voor jaarrond beschermde verblijfplekken en functionele leefomgeving van soorten die onder de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijnen vallen is respectievelijk artikel 3.5 lid 4 en artikel 3.1 lid 2 van toepassing en geldt een verbod om de verblijfplekken en functioneel leefgebied te verstoren. De wet beschermt jaarrond beschermde verblijfplekken van nationaal beschermde soorten volgens artikel 3.10 lid 1b.

Bij deze categorie is, evenals bij vogels waarvan de nestelplekken niet jaarrond beschermd zijn, het verbod tot opzettelijke verstoring, en daarmee de bescherming van de functionele leefomgeving, niet van toepassing.

Beschermingsregiem soorten vogelrichtlijn §3.1 Wnb	Beschermingsregiem soorten Habitatrichtlijn §3.2 Wnb	Beschermingsregiem andere soorten §3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden om soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden om soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden om eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen en te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Ontheffingsplicht

Onder de Wet natuurbescherming is niet altijd een ontheffing nodig bij handelingen met gevolgen voor beschermde plant- en diersoorten. Vaak kunnen maatregelen getroffen worden zodat verbodsbepalingen niet worden overtreden, zoals de werkzaamheden uitvoeren buiten de kwetsbare periode, het aanpassen van de werkvolgorde of de werkzaamheden faseren in ruimte en tijd. In sommige gevallen kan er gebruik gemaakt worden van vrijstelling. Een vrijstelling is een uitzondering op een wettelijk verbod, die wordt vastgelegd voor een van tevoren bepaalde categorie van gevallen. Een toegepaste vorm van vrijstelling is onder meer door het werken met een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode. Vrijstelling doormiddel van een goedgekeurde gedragscode geldt voor alle vogelsoorten en nationaal beschermde soorten, zowel voor werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud als voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling (een verschil met voorgaande wetgeving van de Flora- en faunawet).

Als dergelijke garanties niet kunnen worden gegeven moet men afhankelijk van de soort en ingreep ontheffing aanvragen van artikelen geformuleerd in de Vogelrichtlijn (§3.1 Wnb), of Habitatrichtlijn (§ 3.2 Wnb) of het beschermingsregiem “Andere soorten” (nationaal beschermde soorten) (§3.3 Wnb).

In tegenstelling met de voorgaande Flora en Faunawet is de bescherming in mindere mate individueel en dient bij de ontheffingsaanvraag de staat van instandhouding van de gehele populatie meer in aanmerking genomen te worden.

Een ontheffingsaanvraag wordt o.a. beoordeeld op de volgende punten:

- aanwezigheid van aanvaardbare alternatieve mogelijkheden
- aanwezigheid van een wettelijk belang
- de staat van instandhouding van de soort en behoud van functionaliteit van de verblijfplek.

Het wettelijk belang betreft, afhankelijk van de status van de soort, een Nationaal wettelijk belang (Vrijstellingsbesluit) of een Europees wettelijk belang (Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn). Deze wettelijke belangen hebben o.a. betrekking op de openbare veiligheid, volksgezondheid, veiligheid luchtvaart en bescherming van flora en fauna.

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 een zorgplicht opgenomen:

Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en planten, en ook voor hun directe leefomgeving. De zorg houdt in ieder geval in dat eenieder die weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd om die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

De zorgplicht geldt altijd, en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

3.3 Gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming onderscheidt twee typen beschermde natuurgebieden

- **Europees beschermde gebieden (Wet natuurbescherming §2.1 t/m §2.5.)** De gebieden die op Europees niveau een bescherming genieten en aangewezen zijn in het kader van de Habitatrichtlijn (HR), Vogelrichtlijn (VR) en Verdrag van Ramsar (wetlands). Deze gebieden vallen onder de noemer van **Natura 2000** en betreffen gebieden van grote ecologische waarde. Deze gebieden zijn beschermd middels de Wet natuurbescherming §2.1 t/m §2.5.
- **Nationaal/provinciaal beschermde gebieden (provinciale omgevingsverordening).** Dit zijn natuurgebieden en verbindingsstructuren die op landelijke basis zijn ingesteld en vallen onder het **Natuurnetwerk Nederland (NNN)** vallen. Deze natuurgebieden en hun onderlinge verbindingen vormen een samenhangend ecologisch netwerk. De bescherming van deze gebieden is op provinciaal niveau geregeld via de provinciale omgevingsverordeningen.

Europees beschermd gebied (Natura 2000-gebied)

Ook hier genieten de gebieden die onder een Europees beschermingsregime vallen de meest strikte bescherming.

Voor beide categorieën van beschermde gebieden geldt dat activiteiten die een negatief effect hebben op de kwaliteit van de gebieden in het algemeen verboden zijn. Uitgezonderd zijn activiteiten binnen Natura 2000 gebied die uitgevoerd worden in het kader van vastgelegde beheersplannen ten behoeve van Natura 2000 doelen. Een ontheffing wordt alleen verleend als er geen reële alternatieven zijn, de staat van instandhouding van soorten niet in gevaar komt en er sprake is van een groot openbaar belang, dat o.a. de volksgezondheid en openbare veiligheid kan betreffen.

De ontheffingsverlening gaat veelal gepaard onder strikte voorwaarden en beperkingen en er is altijd sprake van een compensatieplicht. Bij Natura 2000 gebied wordt doormiddel van een voortoets beoordeeld of er negatieve effecten verwacht kunnen worden en in hoeverre deze als significant beoordeeld kunnen worden. Bij niet-significante negatieve effecten volgt een “lichte” beoordeling doormiddel van een Verslechterings-toets. Bij significante negatieve effecten wordt de “zware” route gevolgd doormiddel van een Passende beoordeling en ADC-toets.

Nationaal en provinciaal beschermd gebied (NNN-gebied)

Het uitgangspunt voor de bescherming van gebieden die vallen onder Natuurnetwerk Nederland is de eis dat de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden niet door een ingreep worden aangetast. In of in de directe nabijheid van een NNN-gebied zijn in principe zijn geen ontwikkelingen toegestaan die de ‘wezenlijke kenmerken of waarden’ aantasten zoals die in het beheerplan zijn vastgelegd. In de Interim omgevingsverordeningen van de provincie 2020 van de provincie is de doelstelling en regelgeving met betrekking tot NNN/NNB-gebied vastgelegd.

Overige provinciale beschermingszones

Voor behoud en versterking van de kwaliteiten van het landelijk gebied zijn door de provincie Noord-Brabant de agrarische structuur en de groenblauwe structuur ingesteld. De groenblauwe structuur bestaat uit de Groenblauwe mantel en het kerngebied Groenblauw.

De Groenblauwe mantel is een buffer tussen het kerngebied Groenblauw met het agrarisch en verstedelijkt gebied. Het kerngebied Groenblauw bestaat uit de ecologische hoofdstructuur (NNN) inclusief de ecologische verbindingzones en de gebieden voor behoud en herstel van watersystemen.

3.4 Bescherming houtopstanden

De Wet natuurbescherming § 4.1. Houtopstanden vervangt de voormalige Boswet, waarbij dezelfde voorwaarden grotendeels gelden. Evenals de Boswet betreft de bescherming in het algemeen houtopstanden buiten de bebouwde kom zover deze een groter oppervlak van 10 are hebben of een rij van meer dan 20 bomen betreffen, geen deel uitmaken van begroeiingen op erven of in tuinen en geen aanplant voor cultuurdoeleinden en houtwinning betreffen. Er geldt een meld- en heraanplant plicht.

4. ONDERZOEKSRESULTAAT

4.1 Methodiek

De quickscan bestaat uit een bronnenonderzoek, een verkennend veldbezoek, een effectenbeoordeling en een toetsing aan de natuurwetgeving en provinciale regelgeving. Op basis van de effectenbeoordeling en toetsing wordt de noodzaak tot vervolgstappen beoordeeld.

Bronnenonderzoek

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden, waarbij is gekeken naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied en directe omgeving. Er is voor het soortenonderzoek gebruikgemaakt van gegevens van diverse websites, o.a. van de nationale databank (NDFF), kennisdocumenten en diverse verspreidingsatlassen. Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de ligging van het Natuurbeschermingswet-gebieden als Habitat- en Vogelrichtlijngebieden en Natuurnetwerk Nederland (NNN). Daarvoor is o.a. gebruik gemaakt van de website van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en die van de provincie Noord- Brabant. Bron van de NDFF-gegevens die in het verslag vermeld worden is: NDFF - quickscanhulp.nl; d.d.27-7-2023.

Veldonderzoek

Het veldbezoek werd op 26-7 -2023 tussen 11.00 en 12.00 uur en uitgevoerd door dhr. J. Maassen. Tijdens het veldbezoek was het rond de graden 22 C en half bewolkt. Er heerste een zwak wind (wk 3) en het was droog. Een weertype dat als koel en wisselvallige zomerweer getypeerd kan worden.

Tijdens de uitgevoerde veldonderzoeken zijn de aanwezige biotopen in het plangebied vastgesteld. Ook is onderzoek gedaan naar biotopen en natuurwaarden in de directe aangrenzende omgeving waarop ontwikkelingen binnen het plangebied van invloed op kunnen zijn. Aan de hand van de aanwezige biotopen kan worden bepaald of er mogelijk beschermde soorten voorkomen. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen, die kunnen duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Behalve het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten is er ook gelet op bijv. hollen, uitwerpselen, prooiresten, braakballen vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn verwerkt in onderstaande notitie.

Opmerking

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de plangebied en directe omgeving en betreft geen volwaardig specifiek soortenonderzoek. Er zijn in dit onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie bestaat uit meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4.2 Gebiedsbescherming

4.2.1 Natura 2000

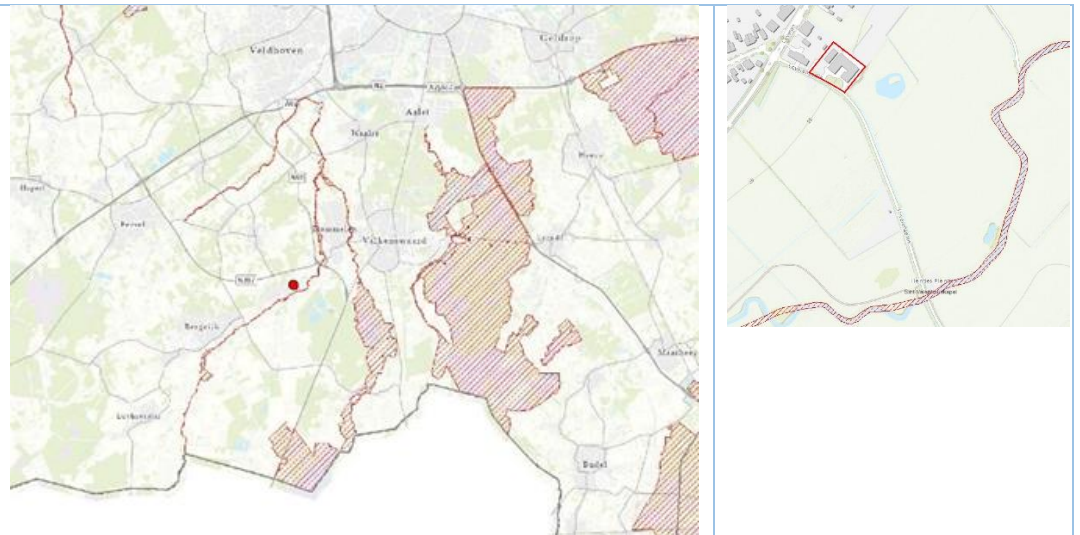
Ligging

Het dichtst nabij gelegen Natura 2000-gebied is het Natura 2000-gebied Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux. Een uitloper van dit natura gebied is de stroom van de beek de Keersop op slechts 0,2 km hemelsbreed zuidelijk van het plangebied. De dichtst nabij grote oppervlakken van dit Natura-2000-gebied is De Groote Heide op een hemelsbrede afstand 2,8 km oostelijk van het plangebied en het Leenderbos op een iets grotere afstand van 5 km oostelijk. Overige Natura 2000-gebieden liggen op grotere afstanden van minimaal 14 km hemelsbreed.

Genoemde Natura 2000-gebieden bevatten kwetsbare en stikstofgevoelige natuur van bos, vochtige graslanden, droge en natte heide, hoogveen en zwak gebufferde waters.

*Fig.3
Ligging van het
plangebied ten
opzichte van Natura
2000 gebied (rode
markeringen). Links
grootschalig gezien
(plangebied rode stip)
en rechts op kleine
landschappelijke
schaal (plangebied
rood omkaderd).*

*Bron: Bron:
Natuurbeheerplan
Provincie Noord-
Brabant*

Toelichting wettelijk kader

Externe werking

De Wet natuurbescherming onderscheid naast een directe aantasting, de interne werking, ook een indirecte aantasting door factoren die op afstand van invloed zijn, de zgn. externe werking.

Effecten-beoordeling

Oppervlak

Het plangebied en omliggende gebied maakt geen deel uit van Natura2000-gebied. Van een directe aantasting en afname van areaal aan beschermd natuurgebied is daarom geen sprake.

Externe werking op korte afstand

De grote oppervlakken van het Natura 2000-gebied Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux liggen op voldoende ruime afstand om geen negatieve invloeden verwacht worden van factoren met een externe werking die met een korte reikwijdte op afstand werken, als bodemtrillingen, geluids- en lichtbelasting. Wel op korte afstand van het plangebied ligt de stroom van de beek de Keersop die ook onder de Natura 2000-wetgeving valt. Een externe werking op korte afstand is hier in principe mogelijk op soorten en habitatype die beekgebonden zijn.

Fig.4 Effecten indicator van het ministerie van Landbouw, Voedselkwaliteit en Natuur geselecteerd op het Natura 2000-gebied Leenderbos, Groote Heide & De Plateau en activiteit woningbouw

Storingsfactor	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Stuifzandheiden met struikheide																	
Zandverstuivingen																	
Zwakgebufferde vennen																	
Kranswierwateren																	
Zure vennen																	
Beken en rivieren met waterplanten																	
Vochtige heiden																	
Droge heiden																	
Glanshaver- en vossenstaarthooilanden																	
*Actieve hoogvenen																	
Overgangs- en trilvenen																	
Pioniervegetaties met snavelbiezen																	
*Galigaanmoerassen																	
Oude eikenbossen																	
*Hoogveenbossen																	
*Vochtige alluviale bossen																	
Beekprik																	
Bittervoorn																	
Drijvende waterweegbree																	
Gevlekte witsnuitlibel																	
Kamsalamander																	
Kleine modderkruiper																	
Boomleeuwrik (broedvogel)																	
Nachtzwaluw (broedvogel)																	
Roodborsttapuit (broedvogel)																	

■ zeer gevoelig
■ gevoelig
■ niet gevoelig
 n.v.t.
... onbekend

De effectenindicator van het ministerie van LNV is hier geselecteerd voor de activiteit woningbouw als meest passende activiteit om de voorgenomen ontwikkeling te kenmerken. De habitattypen en de daaraan gebonden soorten van heiden, zure en zwak gebufferde waters bevinden zich op en dusdanige grote afstand dat effecten met een externe werking op korte afstand daarop geheel uitgesloten kan worden. Over blijven habitattypen en soorten die specifiek gebonden zijn aan het watermilieu van de beek de Keersop. Dit betreft het habitatype van “Beken en rivieren met waterplanten” en de soorten drijvende waterweegbree (waterplant), beekprik (visachtige) en gevlekte witsnuitlibel. De voorgenomen ingrepen hebben geen betrekking op de waterhuishouding en uitgesloten kan worden dat deze daar van enige invloed zijn of kunnen zijn. De negatieve effecten met korte externe werking hebben in de eerste instantie betrekking op trillingen, geluids- en lichtverstoring. Daarvan zal vooral in de uitvoerende fase sprake zijn. De effectenindicator laat zien dat juist deze effecten niet van toepassing zijn op het habitatype en soorten die voor de beek relevant zijn en kwalificerend voor het Natura 2000-gebied. Een overtreding van de Natura 2000-wetgeving op dit punt kan uitgesloten worden. Meer diffuus zijn de effecten van verontreiniging en verstoring door mechanisch effecten. Dit laatste heeft in dit geval betrekking op vergroting van de publieksdruk op Natura 2000-gebied. Gelet op de kleinschaligheid van de nieuwe woon- en bed-and-breakfastfunctie kan de toename van deze publieksdruk druk als uiterst beperkt geacht worden en redelijkerwijs tot geen effecten leidt die als een “verslechtering” kunnen worden gekwalificeerd. Ook zal deze toename van de de publieksdruk voornamelijk betrekking hebben op de oevergebieden die buiten de begrenzing van de Natura 2000-begrenzing valt en niet door de Natura 2000-wetgeving beschermde de waterstroom en direct oevergebied. De enige factor die in dit geval als verontreiniging kan worden gekwalificeerd is de toename van de stikstofuitstoot als gevolg van de projectontwikkeling. Zie hiervoor de volgende alinea.

Stikstof

De factor stikstofuitstoot is in dit geval ook de enige mogelijke factor die zowel een externe werking op korte als grotere afstand kan genereren. In de uitvoerende fase kan een tijdelijke verhoging van

de factor stikstofdepositie plaats vinden ten gevolge de uitstoot van het bouwverkeer en machines die tijdens de bouw gebruikt worden. Na de uitvoerende fase kan verwacht worden dat de nieuwe woonfunctie en de bed-and breakfastfunctie en de verkeersbewegingen die deze genereren een nieuwe bron van stikstofuitstoot is. Gelet op de aard en geringe schaal van de projectontwikkeling wordt redelijkerwijs geen uitstoot verwacht die tot verslechtering of significant negatieve effecten op Natura 2000-gebied leiden. Echter de wetgever heeft op 2 juli 2022 een drempelwaarde 0,00 mol N per ha/jaar voor alle activiteiten die als een ruimtelijke ontwikkeling kunnen worden beschouwd ingesteld. Hierbij is de aanvankelijk vrijstelling in de uitvoerende fase van een project of werk vervallen. Daar de meest nabije Natura 2000-structuur op zeer korte afstand van de planlocatie ligt dient daarom middels Aeriusberekening aangetoond worden of er een overschrijding van de gestelde drempelwaarde van 0,00 mol N per ha/jaar te verwachten is.

Conclusie

Negatieve effecten ten gevolge van de projectontwikkeling op Natura 2000-gebied die een verslechtering of meer significante negatieve effecten van meer permanente aard opleveren worden op basis van schaal, aard en ligging van de projectontwikkeling niet verwacht, waardoor nader onderzoek en toetsing niet noodzakelijk wordt geacht. Door middel van Aeriusberekening dient vastgesteld worden of de wettelijk vastgestelde drempelwaarden van 0,00 mol per ha/per jaar niet overschreden wordt en bovenstaande conclusie gehandhaafd kan blijven.

4.2.2 Provinciale beschermingszones.

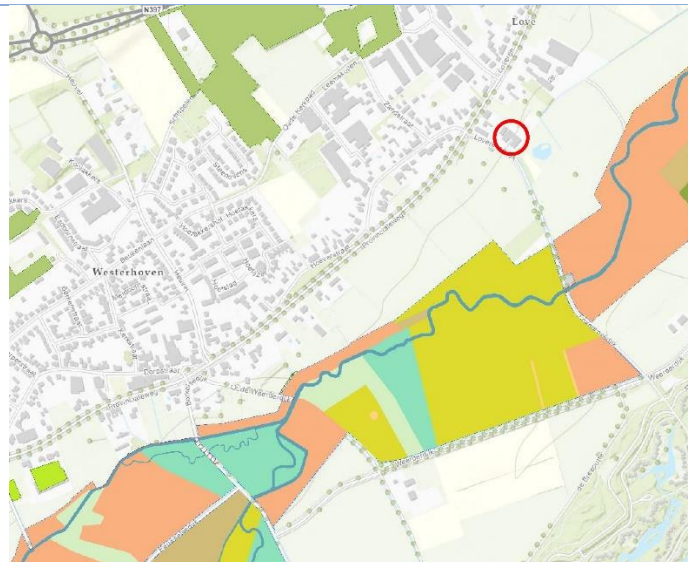
Ligging

NNN-gebied

De dichtst nabij NNB-structuur is de beek de Keersop met begeleidende bossen en graslanden op minder dan 1 km zuidelijk van het plangebied. Aan de beekbegeleidende NNB-structuur zijn de beheertypen van N12.02 Kruiden- en faunarijkgasland, N00.01 nog om te vormen landbouwgronden. Aan de stroom van de beek is het beheertype N 03.01 Beek en bron toegekend.

Fig.5 Ligging ten opzichte van het meest nabije NNN-gebied (fel gekleurd). Het plangebied ligt binnen de rode cirkel.

Bron: Natuurbeheerplan Provincie Noord-Brabant

Beleidskader

Interim omgevingsverordening NB §3.2.3 artikel 3.15 en 3.16

De Interim omgevingsverordening NB stelt in §3.23 artikel 3.16 lid 1 en 3, dat als een bestemmingsplan gelegen buiten het Natuur Netwerk Brabant leidt tot een aantasting van de wezenlijke ecologische waarden en kenmerken van het Natuur Netwerk Brabant anders dan door de

verspreiding van stoffen in lucht of water, negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende, negatieve effecten worden gecompenseerd.

De wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Brabant zijn vastgelegd in de beheertypenkaart en de ambitiekaart die de kern vormen van het Provinciaal Natuurbeheerplan. De 'wezenlijke waarden en kenmerken' van een gebied in het kader van natuurdoelen en -kwaliteit kunnen als volgt omschreven worden: areaal en processen, de waterhuishouding en waterkwaliteit, bodem, landschapsstructuren (b.v. openheid en beslotenheid) en kwaliteit van zaken als rust, stilte en donkerte.

Effectenbeoordeling

NNN-gebied

Het plangebied en omliggende gebied maakt geen onderdeel uit van de NNN/EHS -gebied. Van een directe aantasting en afname van areaal aan NNN-gebied is daarom geen sprake. De dichtstbijzijnde gebieden die vallen onder het Natuurnetwerk Brabant (NNB) en liggen op voldoende afstand dat er hooguit sprake kan zijn van een lichte geluidsbelasting bij de sloopwerkzaamheden en gebruik van bepaalde gereedschappen (cirkelzaag, slijptol) tijdens de verbouwing. Echter deze verstoringen zijn van een dusdanige korte tijdelijke aard en na 100 meter dusdanig afgezwakt dat deze geen negatieve effecten sorteren die enigszins significant kunnen zijn. Zeker zullen deze geen aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van NNN-gebied van een meer permanente aard betekenen. In de gebruiksfase kan verondersteld worden dat de nieuwe woonfunctie en toeristische functie van een bed- and breakfastgelegenheid tot een extra omgevingsdruk (bv. door wandelaars, hondenuitlaters en sporters) op het NNN-gebied leidt. Echter gelet op de kleinschaligheid van deze functies kan deze omgevingsdruk als uiterst beperkt geacht worden en redelijkerwijs tot geen aantasting van de 'wezenlijke waarden en kenmerken' leidt.

Conclusie

Negatieve effecten zowel van tijdelijke aard in de uitvoerende fase als van meer permanent aard in de gebruiksfase kunnen op basis van aard, ligging en reikwijdte van de ontwikkeling uitgesloten worden. Aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken is niet aan de orde en daarmee geen noodzaak tot vervolgonderzoek.

4.3 Soortenbescherming

4.3.1 Vaatplanten

Bronnenonderzoek en veldwaarnemingen

Binnen de 1 km-straal vermelden de NDFF-gegevens geen beschermde vaatplanten. Binnen 1 tot 5 km-straal wordt de drijvende waterweegbree, een waterplant die ook in de stroom van de Keersop verwacht kan worden, en dreps, een akkeronkruid van traditionele graanakkers, vermeld. Tijdens het veldbezoek werden binnen het plangebied uitsluitend tuinplanten en algemene graslandplanten en onkruiden die men verwachten kan waargenomen.

Effectenbeoordeling

Bescherming en voorkomen

Een viertal inheemse plantensoorten zijn strikt beschermd middels bijlage 4 van de Habitatrichtlijn. Deze vaatplanten betreffen de drijvende waterweegbree, kruipend moerasscherm, groenknolorchis en zomerschroeforchis. Voor bijlage 4-soorten geldt de strikte bescherming ook buiten hun prioritair aangewezen habitatgebieden. Genoemde soorten zijn te strikt gebonden aan een hoogwaardig natuurlijk milieu van water, moerassen en vochtige heide en blauwgraslanden om buiten natuurlijk gebied te verwachten. De drijvende waterweegbree is als habitatrichtlijnsoort landelijk de minst zeldzame vaatplant en komt tamelijk wijdverspreid in de provincie Noord-Brabant voor. De soort is gebonden aan een hoogwaardige waterkwaliteit van beken en vennen.

Onder de nationale bescherming vallen 76 soorten vaatplanten waarvan de meeste uiterst zeldzaam zijn. Onder deze beschermingscategorie een hoog aandeel van zeldzame akkeronkruiden die als gevolg van de intensivering van de akkerbouw vrijwel uit het agrarisch landschap verdwenen zijn. In tegenstelling tot de voormalige Flora- en Faunawet zijn door de Wet natuurbescherming niet alle orchideeënsoorten meer beschermd. Onder de nationale bescherming vallen zo'n 8 soorten die allen in de provincie Noord-Brabant uiterst zeldzaam of uitgestorven zijn.

Effecten

Het plangebied biedt niet de specifieke habitatvereisten als b.v. een hoogwaardig watermilieu, moeras en traditioneel graanakkerbeheer om beschermde soorten vaatplanten te verwachten. De begroeiing is van een te gecultiveerd en te algemeen type om bijzondere botanische waarden te verwachten. Natuurlijke en duurzame standplaatsen van beschermde plantensoorten en van andere soorten die enige bijzondere botanische waarden vertegenwoordigen, kunnen ten gevolge van ligging en inrichting van het plangebied geheel uitgesloten worden.

Conclusie

Negatieve effecten op beschermde plantensoorten en groeiplekken ten gevolge van de voorgenomen ontwikkelingen kunnen uitgesloten worden.

4.3.2 Zoogdieren (grondgebonden)

Bronnenonderzoek en waarnemingen

Bronnenonderzoek

De NDFF-gegevens vermelden binnen de 0-1 km-straal buiten vleermuizen als enige habitatrichtlijnsoorten de bever en wolf.

Uit het middelzware beschermingsregiem van andere soorten waarvoor geen vrijstelling geldt vermelden de NDFF-gegevens binnen de 1 km-straal eekhoorn, das, wezel en bunzing. Binnen de 1-5 km-straal worden wezel en eekhoorn vermeld.

Waarnemingen

Er werden tijdens het veldbezoek geen waarnemingen van zoogdieren of sporen daarvan gedaan.

Effectenbeoordeling

Bescherming en voorkomen

Onder de strikte Europese bescherming van de Habitatrichtlijn Wnb (§3.2) zijn niet alleen de verblijf- en voortplantingsplekken van een aantal zoogdieren beschermd maar ook de functionele leefomgeving voor het in stand houden daarvan. Onder deze bescherming vallen een aantal zeezoogdieren, die vanzelfsprekend binnenlands uitgesloten kunnen worden. Binnenlands kunnen als Europees beschermde zoogdieren wel bever, otter, noordse woelmuis en verschillende soorten vleermuizen verwacht worden. De groep van vleermuizen wordt in een apart hoofdstuk behandeld. Voor soorten die onder de nationale bescherming vallen gelden ruimere mogelijkheden voor ontheffing en vrijstelling dan voorgaande categorie van strikt beschermde soorten. Een verbod tot verstoring, zoals dit vastgelegd is in §3.2 art.3.5 lid 4 voor zoogdiersoorten die vallen onder de Habitatrichtlijn is voor deze beschermingsgroep niet van toepassing. Dit impliceert daar de verblijfplekken alleen beschermd zijn tegen een directe fysieke aantasting en voor het functioneel leefgebied voor de instandhouding van de verblijfplekken, geen strikte bescherming geldt. Voor een aantal zeer algemene soorten uit deze categorie geldt een vrijstelling en is alleen de zorgplicht van toepassing. Deze vrijstelling geldt o.a. kleine zoogdieren als bosspitsmuis, huisspitsmuis, bosmuis, veldmuis en egel en grotere dieren als ree, vos, haas en konijn.

Habitatrichtlijn Wnb §3.2

Het habitatgebied van de bever is het stromend water van rivier en beken met begeleidende ooi- en moerasbossen. Hoewel dit habitatgebied op relatief korte afstand van het plangebied voorkomt ligt het plangebied daar geheel buiten en landschappelijk geïsoleerd daarvan. De waarneming van de wolf binnen de 1 km-straal zal vrijwel zeker en zwervend of afgedwaald exemplaar betreffen. De meer optimale habitat van deze soorten ligt meer natuurlijke en uitgestrekte bos- en heidegebied. Negatieve effecten op deze soorten en hun habitatgebieden kan ten gevolge van de voorgenomen ontwikkeling geheel uitgesloten worden. Uitgezonderd van vleermuizen ligt het plangebied in het algemeen te ver buiten het landelijk verspreidingsgebied en specifiek habitatgebied van overige zoogdiersoorten waarvoor het strikte beschermingsregime van de Habitatrichtlijn geldt om deze te verwachten.

Andere soorten Wnb §3.3

Op basis van de verspreidingsgegevens, habitatgebruik en landschapskenmerken kunnen met enige kans binnen de omgeving van het plangebied eekhoorn, das, steenmarter en kleine marterachtigen als bunzing en wezel verwacht worden uit de middelzware beschermingscategorie van 'Andere soorten' waarvoor geen vrijstelling geldt.

De voorkeurs habitat voor eekhoorn bestaat uit gemengde bossen, bosrijke tuinen, parken en houtwallen, daar waar voedselmogelijkheden voorhanden zijn. Binnen het plangebied zijn voldoende substantiële houtbegroeiingen aanwezig om deze soort te verwachten. Echter de voorgenomen ontwikkeling laat deze intact en heeft geen betrekking op begroeiingen binnen het plangebied die verblijfplekken kunnen bevatten.

Het plangebied ligt buiten het habitatsgebied van de das, die in het algemeen geen verblijfplekken op erven en binnen de bebouwde omgeving in het algemeen zoeken. De steenmarter vindt vaste verblijfplaatsen in oude schuurtjes met weinig menselijke activiteit of woningen met toegankelijke zolder-, en of kruipruimten. De steenmarter laat gewoonlijk duidelijke sporen na als uitwerpselen, prooi-resten, stank en krabsporen. Een bescherming zonder vrijstelling van kleine marterachtigen, als wezel, bunzing en hermelijn geldt sinds 2017 (bij ingang Wet natuurbescherming) binnen de provincies Noord-Brabant en Noord-Holland en wordt sindsdien steeds meer nagevolgd door andere provincies. Kleine marterachtigen leiden een meer verborgen leven en zijn daarom moeilijker op te sporen tijdens een éénmalig veldbezoek.

Tijdens het bezoek werden geen sporen vastgesteld die wijzen op aanwezigheid van marterachtigen. De steenmarter kan geheel uitgesloten worden daar in de te slopen veestal al sinds langere tijd

kippen gehouden worden die niet als prooirest van steenmarter eindigen. De bebouwing op locatie Loverensdijk 5 is te intensief en te gecontroleerd in gebruik om verblijfplekken van marterachtigen met enige kans te verwachten. Ook ontbreken goede toegangsmogelijkheden tot het hermetisch afgesloten gebouw. Het terrein rond het gebouw bevat ook geen zaken die ongestoorde schuilgelegenheid kunnen opleveren. Ook binnen de te slopen veestal werden geen goede verblijfsmogelijkheden voor kleine marterachtigen geconstateerd. Ook deze kunnen slachtoffers onder het pluimvee maken. Vrijwel uitgesloten kan worden om verblijfplekken binnen de invloedsfeer van de ontwikkeling te verwachten zijn.

Een nationale bescherming met vrijstelling geldt voor een aantal algemene zoogdieren die in de meeste gevallen als uitgesproken cultuurvolger gelden. Uit deze beschermingscategorie kunnen in het bijzonder binnen de bebouwde omgeving in het algemeen een aantal kleine zoogdiersoorten als gewone bosspitsmuis, huisspitsmuis, bosmuis, veldmuis en egel verwacht worden. Deze zullen zich voornamelijk op terreindelen waar voldoende schuilgelegenheid is in bebouwing en beschutting door groen. Voor alle genoemde soorten dient uitsluitend de zorgplicht in acht worden genomen bij het aantreffen daarvan. Voor de bosmuis en huisspitsmuis geldt deze zorgplicht niet bij het aantreffen van in bebouwing.

Conclusie

Negatieve effecten op verblijfplekken van beschermde grondgebonden zoogdiersoorten waarvoor geen vrijstelling geldt worden binnen de invloedsfeer van de ingrepen niet verwacht, noch aantasting van beschermd functioneel leefgebied voor de instandhouding van jaarrond beschermde verblijfplekken. Kleine beschermde zoogdieren waarvoor een vrijstelling en alleen de zorgplicht geldt, als huisspitsmuis, egel, veldmuis en bosmuis, kunnen nooit geheel uitgesloten worden. Voor deze soorten en dient uitsluitend de zorgplicht in acht worden genomen.

4.3.3 Zoogdieren (vleermuizen)

Bronnenonderzoek en waarneming

Bronnenonderzoek

De NDFF-gegevens melden binnen de 1 km-straal laatvlieger en gewone dwergvleermuis. Binnen de 1-5 km worden meerdere vleermuissoorten vermeld waaronder rosse vleermuis, watervleermuis, meervleermuis en baardvleermuis.

Waarneming

Het onderzoek vond plaats op een tijd van de dag waarop vleermuizen niet actief zijn. Tijdens het veldbezoek kon daarom alleen onderzoek gedaan naar verblijvende vleermuizen, verblijfssporen, verblijfsmogelijkheden en naar de algehele gebiedsgeschiktheid voor vleermuizen. Er werden geen verblijvende vleermuizen geconstateerd, noch verblijfssporen.

Tijdens de veldbezoeken wordt onderzoek gedaan naar verblijfplekken, verblijfssporen en verblijfsmogelijkheden in en aan bebouwing en bomen. Vleermuisverblijfplaatsen in bebouwing kunnen in het algemeen aangetroffen worden onder dakpannen, tussen dakbeschoot, boeiboorden, onder gevelbekleding, in spleten en kieren in muren of in de spouw door open stootvoegen. In bomen kan verblijf gevonden in holtes, gaten en diepe spleten en achter loshangende schors. Tijdens inspecties op zicht worden zelden verblijvende vleermuizen aangetroffen. Ook sporen die wijzen op vleermuizenverblijf zijn meestal schaars. De verblijfplekken worden meestal ontdekt op basis van het gedrag van vleermuizen na het verlaten van de verblijfplek. Hiervoor is uitgebreider onderzoek nodig tijdens de uren dat vleermuizen actief zijn

Bescherming

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen staan vermeld in Tabel 3 bijlage IV van de Europese habitatrichtlijn en zijn daardoor op Europees niveau beschermd. Deze bescherming betreft ook de vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort".

Vleermuizen onderhouden verschillende type verblijfplekken als paarverblijven, winterverblijven, kraamverblijven en zomerverblijven. Voor de staat van instandhouding van de lokale populatie van de soort zijn de kraamverblijven en de grote winterverblijven van het grootst belang. In gebruik van paarverblijven zijn vleermuizen het meest flexibel. In de loop van het seizoen wisselen vleermuizen regelmatig van verblijfplaats waarbij gebruik wordt gemaakt van vaste routes tussen de verblijfplekken. Eveneens tussen foerageergebieden en verblijfplaatsen onderhouden vleermuizen vaste routes. Bij het gebruik van deze routes oriënteren vleermuizen zich op lijnvormige elementen in het landschap zoals bomenlanen, kanalen en houtwallen. Dit gehele systeem van bindingsroutes en foerageergebieden die het functioneren van de verblijfplaatsen voor hun specifieke functies mogelijk maakt wordt de functionele leefomgeving genoemd. Ingrepen binnen de functionele leefomgeving die het functioneren van de verblijfplaatsen aantasten worden door de wetgever gelijkgesteld aan de aantasting van verblijfplekken zelf. In deze zin is de functionele leefomgeving even strikt beschermd als de verblijfplekken.

Effectenbeoordeling

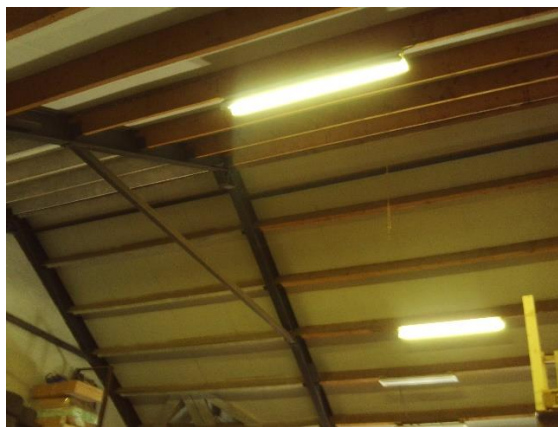
Verwachtingskans

De gewone dwergvleermuis is de meest algemene vleermuis in Nederland die vrijwel overal binnen de bebouwde omgeving voorkomt en vrijwel zeker ook binnen of nabij het plangebied zal foerageren. De meeste waarnemingen hebben betrekking op deze soort. De laatvlieger is ook binnen de bebouwde omgeving ook een algemene soort, maar minder talrijk. Beide soorten verblijven uitsluitend in bebouwing.

Van de overige soorten die de NDFF-gegevens vermelden binnen een wijdere straal kunnen een aantal ook in bebouwing verblijven. De algemene rosse vleermuis is een specifiek bewoner van holten in bomen en daardoor voor zijn verblijfplekken afhankelijk van oude bomen van lanen, bossen en stadsparken. De soort kan zeker foeragerend binnen of nabij het plangebied verwacht worden.

Hoekpunt en overhangende randpannen

Binnenkant dakkap

Verblijfplekken

Het hoofdgebouw op locatie Loverensedijk 5 is voor vleermuizen hermetisch afgesloten. De glad afgewerkte binnenkant van de dakkap biedt weinig verblijfsmogelijkheden. De spleet tussen de nokbalken waarin vleermuizen verblijfsmogelijkheden kunnen vinden is afgedicht met isolatiemateriaal. Aan de buitenkant zijn onder de dakpannen is wel geschikte verblijfsmogelijkheden en geschikte aanvliegmogelijkheden op hoekpunten en tot onder overhangende randpannen. De veestal die voor sloop in aanmerking komt is onderzocht op verblijfsmogelijkheden en daarvoor als geheel ongeschikt beoordeeld. Het materiaal van de golfplaten waarmee de daken bekleed zijn biedt te weinig buffering tegen temperatuurextremen om vleermuizen geschikt verblijf tussen de loshangende isoleerplaten en de golfplaten te bieden. Verder biedt de stal geen geschikte verblijfsmogelijkheden tussen balken, spouwruimten, nissen e.d. De algemene ervaring is dat in veestallen vrijwel zelden vleermuizen verblijven, wat te maken kan hebben dat stallen veelal een verhoogde stand aan ongedierte bevatten en geen veilige buiten het bereik van ongedierte

hooggelegen verblijfmogelijkheden bieden. Ongedierte, maar ook roofdieren (marters, huiskatten), kunnen vleermuizen predateren of aanknagen.

Leefgebied

Door zijn goed ontwikkelde en gevarieerde erfbegroeiing tonen beide erven een goede geschiktheid als foerageergebied. Echter er zijn geen voornemens tot kap; de begroeiing zoals die momenteel op het erf aanwezig is wordt geheel gehandhaafd. De voorgenomen herontwikkeling zal niet van invloed zijn op de kwaliteit van het aanwezige foerageergebied.

Conclusie

Verblijfplekken van vleermuizen binnen het plangebied en invloedsfeer van de voorgenomen ontwikkeling kunnen alleen onder de dakbekleding van het gebouw op locatie Loverensdijk 5 niet uitgesloten worden. Deze dakbekleding valt buiten de ingreep en deze blijft inclusief verblijfplekken intact. Daar deze verblijfmogelijkheden alleen geschikt zijn als zomerverblijf, dienen de werkzaamheden die mogelijk aanwezige verblijfplekken kunnen verstoren buiten het actieve seizoen van vleermuizen plaats te vinden. Er is kwalitatief goed foerageergebied binnen het plangebied aanwezig, wat intact blijft en waar de voorgenomen ontwikkeling niet van invloed op is. Ten gevolge van de voorgenomen ontwikkeling wordt geen aantasting van foerageergebied verwacht, nog aantasting van structuren die van belang zijn als trek en foerageerroute.

4.3.4 Vogels

Bescherming algemeen

Alle vogels zijn Europees beschermd door middel van de **Vogelrichtlijn**. In de Wet natuurbescherming worden alle broedende vogels strikt beschermd. De wet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval aanwezig is. Van een aantal vogelsoorten worden de nesten ook buiten het broedseizoen strikt beschermd (zie overzicht hieronder). Voor een verdere toelichting zie ook bijlage2.

Bescherming categorieën

Soorten uit categorieën 1, 2, 3 en 4, verblijfplekken altijd jaarrond beschermd).

Nesten jaarrond beschermd, vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd.

Soorten: Boomvalk, Buizerd, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart, Havik, Huismus, Kerkuil, Oehoe, Ooievaar, Ransuil, Roek, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Wespandief en Zwarte wouw

Soorten uit de categorie 5, jaarrond bescherming verblijfplekken optioneel

Soorten: Blauwe reiger, Boerenzwaluw, Bonte vliegenvanger, Boomklever, Boomkruiper, Bosuil, Brilduiker, Draaihal, Eidereend, Ekster, Gekraagde roodstaart, Glanskop, Grauwe vliegenvanger, Groene specht, Grote bonte specht, Hop, Huiszwaluw, IJsvogel, Kleine bonte specht, Kleine vliegenvanger, Koolmees, Kortsnavelboomkruiper, Oeverzwaluw, Pimpelmees, Raaf, Ruigpootuil, Spreeuw, Tapuit, Torenavalk, Zeearend, Zwarte kraai, Zwarte mees, Zwarte roodstaart en Zwarte specht.

Overige soorten: verblijfplekken alleen beschermd indien sprake is van een daadwerkelijk broedgeval

Soorten: overige soorten

Bronnenonderzoek en waarnemingen

Bronnenonderzoek

De NDFF-gegevens melden uit de strikte beschermingscategorie binnen de 1 km-straal gierzwaluw, steenuil, kerkuil, gierzwaluw en huismus als soorten die verblijf in bebouwing onderhouden.

Als soorten uit de strikte beschermingscategorie die in bomen broeden worden binnen de 1 km-straal rond het plangebied buizerd, sperwer, havik, wespandief en zwarte wouw vermeld.

Waarnemingen

Waarnemingen betroffen een aantal algemene tuinvogels als koolmees, houtduif, merel en tjiftjaf.

Rond de moestuin op adres Loverensdijk 1a werden kleine groepjes huismussen waargenomen.

Effectenbeoordeling

Jaarrond beschermde verblijfplekken (categorie 1,2,3 en 4)

Voor soorten uit deze beschermingscategorie zijn niet alleen de nesten, maar ook de rust en andersoortige verblijfplekken als rust- en winterverblijven jaarrond beschermd. Ook bij tijdelijke afwezigheid geldt deze bescherming. Deze bescherming geldt niet alleen tegen de directe fysieke aantasting van de verblijfplekken maar ook tegen de verstoring daarvan. De bescherming geldt tevens het functionele leefgebied voor de instandhouding van de verblijfplekken, zoals essentieel foerageergebied en trek- en verplaatsingsroutes.

Verblijfplekken in bebouwing (categorie 1,2,3 en 4)

Uit deze zwaarste (strikte) beschermingscategorie vallen een aantal soorten die als uitgesproken cultuurvolgers gelden en voor hun verblijfsmogelijkheden geheel afhankelijk van bebouwing zijn. Binnen een landelijke omgeving met kleinschalige bebouwing betreffen dit in het bijzonder huismus, kerkuil en steenuil. Deze soorten zullen het grote oppervlak aan landbouwgronden vermijden en zich verplaatsen en voedsel zoeken binnen de beschutting van de bebouwde linten en langs groenstructuren. Gierzwaluw en slechtvalk zoeken vooral verblijf in stedelijke bebouwing en kennen een breder landschappelijk gebruik. De volgende soorten kunnen relevant voor het plangebied zijn.

-Huismus

Tijdens het veldbezoek werden geen huismussen op locatie Loverensdijk 5 waargenomen. Rond het gebouw is de omgeving met veel bestrating weinig aantrekkelijk voor de huismus. Locatie Loverensdijk 1 daarentegen bevat alle elementen die een geschikte habitat voor huismussen kenmerkt. Er is een kleine veestal waar het gemorste veevoer een voedselbron voor huismussen is. Rond de stal is een kort afgegraasd kruidrijk graslandje waarop huismussen graag foerageren naar meer eiwitrijk voedsel (insecten) en er is kleine moestuin als aanvullende voedselbron met name in de broedtijd. Verderop in de tuin is dicht groen met wintergroene struiken waar huismussen in de winter beschutting kunnen vinden. Er zijn voldoende daken in de omgeving die broedgelegenheid bieden. Tijdens het veldbezoek is gelet op aanwijzingen voor nestlocaties in of aan alle bebouwing, zoals uitstekende droge grassprietjes of veertjes en uitwerpselen tegen de muur nabij een nestplek. In het bijzonder is de kleine veestal onderzocht. In het algemeen ontbreken beschuttende plekken die voldoende ondersteuning voor nesten verlenen, de isoleerplaten onder de dakbekleding van golfplaten hangen erg los. De weinig isolerende dakbekleding van golfplaten biedt ook te ongunstige thermische omstandigheden aan de nestjongen. Ook is de lage stal een onveilige plek om te nestelen, daar de nesten in bereik zijn van predatoren. Het dak van de carréboerderij op locatie Loverensdijk 5 biedt wel geschikte hooggelegen nestgelegenheid onder de dakpannen. Echter hier werd geen enkele activiteit en aanwezigheid van huismussen geconstateerd, wat al snel het geval zou zijn bij aanwezigheid van een broedkolonie. Echter op basis van een kort en eenmalig veldbezoek kunnen broedplekken niet geheel uitgesloten worden. De binnenruimte van de boerderij is met gesloten deuren niet toegankelijk voor huismussen en hier kunnen nestplekken geheel uitgesloten worden.

-Gierzwaluwen

Voor gierzwaluwen zijn er ook geschikt verblijfsmogelijkheden onder de dakpannen van de het gebouw op locatie Loverensdijk 5. Er zijn randpannen en hoekpunten die die goed aanvliegbaar zijn en toegang geven tot onder de dakpannen. De veestal op locatie Loverensdijk is geheel ongeschikt voor verblijf van gierzwaluwen.

-Uilen

Beide gebouwen zijn grondig gecontroleerd op verblijf en verblijfssporen van steenuil en kerkuil. Deze werden nergens geconstateerd. Er werden geen aanwijzingen als ruiveren, uilenballen en mestsporen die erop wijzen dat uilen binnen de bebouwing verblijven of op het erf rond de bebouwing foerageren of daar uitkijk- en rustplekken onderhouden. Het gebouw op locatie

Loverensdijk 5 is geheel ontoegankelijk voor uilen. Bij de kleine veestal is wat beschutting tussen dak en isoleerplaten te vinden, echter inspectie en sporenonderzoek heeft geen aanwijzing van verblijf opgeleverd. Rond de stal zijn er wel geschikte omgevingselementen voor steenuil. Verwacht dat het voedsel voor het huisvee al snel prooidieren voor uilen aantrekt.

Jaarrond beschermde verblijfplekken in bomen (categorie 1,2,3 en 4)

Naast soorten die in of aan bebouwing broeden valt ook binnen deze beschermingscategorie een brede groep van voornamelijk roofvogels die voor hun nestgelegenheid van bomen afhankelijk zijn. Een soort als de ransuil maakt altijd gebruik van oude nesten van andere vogels. Andere soorten anders dan roofvogels uit deze beschermingscategorie zijn roek en ooievaar. De roek is een koloniebroeder en de ooievaar wijkt ook uit naar menselijke bouwwerken als hoogspanningsmasten en schoorstenen.

Nesten van de meeste soorten uit deze groepen konden op basis van hun zichtbaarheid binnen het plangebied al snel uitgesloten worden. De plannen voorzien niet in ingrepen in het groen, zodat vernietiging van nestplekken uitgesloten kan worden. Uitgezonderd van de sperwer kennen de soorten uit deze groep een dusdanig landschapsgebruik dat het plangebied hooguit van een zeer marginale betekenis is binnen hun habitatgebied.

Jaarronde bescherming van de verblijf optioneel cat.q.5

De optionele bescherming houdt verband met de schaarste van het type nestgelegenheid. Veel van deze soorten zoeken nestgelegenheid op beschutte plekken in holten, holen en kieren. De nesten van zwarte kraai en ekster zijn beschermd omdat roofvogels uit de zwaardere beschermingscategorieën van deze nesten gebruik kunnen maken.

De gebouwen zijn onderzocht op nesten van boerenzwaluw en huiszwaluw. In de kleine veestal werd een nest van een boerenzwaluw en jagende boerenzwaluwen aangetroffen. Mogelijk zijn er nog nesten die door de isolatiebekleding aan het zicht onttrokken zijn.

Voor de boerenzwaluw en andere soorten uit deze categorie die verwacht kunnen worden geldt alsnog dat er geen ecologische omstandigheden zijn om nesten van deze soorten in Noord-Brabant een jaarrond beschermde status te geven. Om een overtreding van artikel Wnb artikel 3.1 lid 2 te voorkomen dient wel het broedseizoen voor deze soorten in acht worden genomen bij het verwijderen van groen en slopen van bebouwing. Evenals bij de volgende groep, het verbod tot opzettelijke verstoring (Wnb art.3.1 lid 4) niet van toepassing.

Overige vogels

Voor de groep uit de laagste beschermingscategorie geldt de bescherming van de nesten en broedplekken in alle gevallen uitsluitend als daadwerkelijk sprake is van een broedgeval. Hiervoor is artikel Wnb artikel 3.1 lid 2 van toepassing. Verbod van opzettelijke verstoring (Wnb art.3.1 lid 4) is bij ingang Wnb niet (meer) van toepassing voor deze categorie.

Voor algemene tuinvogels is veel nestgelegenheid aanwezig binnen het groen. Sommige soorten uit deze categorie, merel en zanglijster, kunnen ook in binnen bebouwing nestelen.

Om een overtreding van artikel Wnb artikel 3.1 lid 2 te voorkomen dient daarom het broedseizoen in acht worden genomen bij de sloop van de bebouwing en bij verwijdering van afval en groen.

Conclusie

-Binnen het plangebied en de invloedssfeer van de voorgenomen ingrepen worden op basis van het veldbezoek geen nesten en andersoortige vaste verblijfplekken van vogels uit de strikte beschermingscategorie die in bomen en gebouwen nestelen vastgesteld. Niet helemaal uitgesloten kan worden dat er nestplekken van huismus en gierzwaluw onder de dakpannen van het gebouw op locatie Loverensdijk 5 aanwezig zijn. Daar het dak intact blijft waardoor die verblijfplekken niet verloren gaan is het afdoende om voorzorgsmaatregelen te nemen om verstoring door de uitvoerende werkzaamheden tijdens het broedseizoen te voorkomen (zie hiervoor hoofdstuk 6.2).

-Nesten van de boerenwaluwe waarvoor een optionele jaarronde bescherming geldt, werden in de veestal vastgesteld. Om een overtreding van artikel Wnb artikel 3.1 lid 2 te voorkomen dient daarom het broedseizoen in acht worden genomen bij de sloop van de veestal, die buiten het broedseizoen zal moet plaats vinden. Zie verder hoofdstuk 6.1 voor nadere toelichting.

-Daar de veestal met levende have verdwijnt en het graslandje een andere bestemming verkrijgt verdwijnt er een klein oppervlak beschermd functioneel leefgebied voor huismus en mogelijk ook voor steenuil en kerkuil. Echter de omgeving biedt voldoende compensatie voor dit kleinschalig verlies, waardoor er geen sprake is van een essentiële aantasting van functioneel leefgebied. Wel dient het advies om compenserende elementen binnen de nieuwe inrichting aan te brengen. B.v. in de vorm van kruidrijke natuurlijke begroeiingen (zie hoofdstuk 6).

4.3.5 Reptielen, amfibieën en vissen

Bronnenonderzoek en waarneming

Bronnenonderzoek

De NDFF-gegevens vermelden binnen de 1 km-straal geen reptielen, vissen en slechts de alpenwatersalamander (§3.3) als enige amfibiesoort waarvoor geen vrijstelling geldt.

Binnen de 1-5 km wordt de levendbarende hagedis als enig reptiel en meerdere strikt amfibiesoorten als kamsalamander, heikikker, rugstreeppad en poelkikker vermeld. De waarnemingslocaties liggen vrijwel zeker buiten stedelijk en agrarisch gebied binnen de biotopen van bos, heide, moeras en stuifzanden.

Waarnemingen

Tijdens het bezoek werden geen waarneming uit deze soortgroepen gedaan. .

Effectenbeoordeling

Reptielen Wnb §3.2 en §3.3

Onder de strikte bescherming van de Habitatrichtlijn (Wnb §3.2) vallen een beperkt aantal reptielsoorten waarvan binnen de provincie Noord-Brabant alleen de zeldzame gladde slang met een viertal kernpopulaties, binnen geheel natuurlijke populaties voorkomt. De bekende waarnemingslocaties liggen deels verspreid in het oosten en deels in het westen van de provincie. De enige reptielen die in Brabant met een meer regelmatige frequentie en geheel natuurlijk verspreidingspatroon voorkomen vallen onder het middelzware beschermingsregime van 'andere soorten' (Wnb §3.3) waarvoor de provincie Noord-Brabant geen vrijstelling verleent. Dit betreffen de algemene levendbarende hagedis en in Brabant relatief zeldzame hazelworm. Beide soorten zijn tamelijk strikt gebonden aan bos, heide en heideachtig terrein.

Landschappelijk gezien is het plangebied door het omringend agrarisch en verstedelijkt gebied te geïsoleerd gelegen van de nabije bekende habitatgebieden van alle reptielen om deze met enige kans te verwachten. In meer directe zin is het plangebied door zijn inrichting en begroeiingstructuren geheel ongeschikt om deel uit te maken van het habitatgebied van reptielen die binnen de bredere omgeving verwacht kunnen worden.

Amfibieën Wnb §3.2 en §3.3

Voor de meeste middels de Habitatrichtlijn (Wnb §3.2) strikt beschermde amfibieën die binnen een zekere frequentie binnen een natuurlijk verspreidingspatroon in de provincie Noord-Brabant voorkomen, als heikikker, poelkikker en rugstreeppad en kamsalamander geldt dat dat deze een tamelijk strikte binding hebben met hoogwaardig natuurgebied van heide, heideachtig terrein, stuifzanden, natuurlijke graslanden en een kwalitatief hoogwaardig watermilieu. Ook voor de meeste amfibieën waarvoor geen vrijstelling geldt kan gesteld worden dat het plangebied door het omringend agrarisch en verstedelijkt gebied te geïsoleerd gelegen van de nabije bekende habitatgebieden om deze met enige kans te verwachten.

De enige nationaal (Wnb §3.3) beschermde amfibieën waarvoor geen vrijstelling geldt en die binnen de provincie Noord-Brabant vrij algemeen voorkomen zijn de vinpootsalamander en alpenwatersalamander. Er is nabij het plangebied een vijver die in principe geschikt is om de alpenwatersalamander te verwachten. Daar deze vijver volgens de bewoner en hoge visstand bevat is het niet waarschijnlijk dat deze hier tot voortplanting komt. De ingrepen hebben geen betrekking op elementen die van enig belang zijn binnen het habitatgebied van deze en andere soorten amfibieën. Negatieve effecten op amfibieën waarvoor geen vrijstelling geldt en hun leefgebied worden ten gevolge van de voorgenomen ingrepen niet verwacht.

Voor een vijftal middels Wnb §3.3 beschermde amfibiesoorten die landelijk algemeen voorkomen geldt een vrijstelling. Dit betreft de zeer algemeen voorkomende kikkers de bruine kikker, (groene)bastaardkikker, (groene) meerkikker en gewone pad en als enige salamandersoort de kleine watersalamander. Het aantreffen van de gewone pad bij sloop van de veestal kan nooit geheel uitgesloten worden. Voor deze soort en andere soorten waarvoor een vrijstelling geldt dient alleen de zorgplicht bij het aantreffen daarvan in acht worden genomen.

Vissen Wnb §3.2 en §3.3

Door afwezigheid van een watermilieu is het plangebied voor de groep van vissen geheel niet relevant.

Conclusie

Aanwezigheid van reptielen, amfibieën en vissen waarvoor geen vrijstelling geldt kunnen op basis van ligging en inrichting van het plangebied geheel uitgesloten worden. Negatieve effecten op deze soorten hun leefgebied als gevolg van de ingrepen worden daarom niet verwacht.

4.3.6 Ongewervelden

Bronnenonderzoek en waarnemingen

Bronnenonderzoek

Binnen de 0-1 km-straal vermelden de NDFF-gegevens de libellen beekrombout en bosbeekjufer en de dagvlinder de grote weerschijnvlinder binnen 1km-straal. Binnen de 1-5 km-straal worden een aantal soorten libellen gemeld die strikt gebonden zijn aan een hoogwaardig zwak gebufferd watermilieu van vennen e.d.

Waarnemingen

Tijdens het veldbezoek werden geen soorten uit deze beschermingscategorie waargenomen. .

Effectenbeoordeling

Bescherming en voorkomen

Onder de Europese bescherming van de habitatrichtlijn (§3.2) vallen 7 soorten dagvlinders, 1 soort nachtvlinder, 8 soorten libellen, 2 soorten weekdieren en 5 keversoorten. Genoemde soorten zijn allen zeldzaam en gebonden aan hoogwaardige milieus van heide, vennen, beken, moerassen en rivieren. Van de twee weekdieren is de Bataafse stroommossel vrijwel uitgestorven. De andere soort, het waterslakje de platte schijfhoorn, komt verspreid voor in de Utrechtse en Zuid-Hollandse laagveengebieden en in delen van Friesland. Binnen de zuidelijke provincie zijn de vindplaatsen uiterst schaars. Van de 5 keversoorten zijn twee soorten waterroofkevers; de andere 3 soorten betreffen keversoorten die specifiek gebonden zijn aan oude bossen of vrijstaande oude bomen met veel dood hout. De binding met dood hout, dat in de Nederlandse intensief onderhouden bossen meestal snel geruimd wordt, maakt deze soorten kwetsbaar en is de reden van de zware bescherming. Onder de nationale bescherming (§3.3) zonder vrijstelling vallen 20 soorten dagvlinders en 7 libelsoorten, één keversoort (het vliegend hert) en de enige inlandse rivierkreeft, de

Europese rivierkreeft. De Europese rivierkreeft is landelijk vrijwel uitgestorven. Het vliegend hert is specifiek gebonden aan oude eikenbossen met dood hout in verschillende rottingsstadia.

Effecten

De meeste beschermde soorten uit deze categorie zijn dusdanig zeldzaam en/ of stellen een dusdanige specifieke biotoopeisen dat de verwachting kans om deze soorten anders dan incidenteel binnen verstedelijkt en agrarisch gebied aan te treffen bijzonder klein is.

De beide soorten libellen en 1 soort dagvlinder die voor de 1 km-straal vermeld worden zijn strikt gebonden aan het beekmilieu of nabijheid daarvan. De waarnemingen werden waarschijnlijk dicht in de nabijheid van de stroom van de Keersop gedaan. Bosbeekjuffer en beekrombout bevinden zich meestal dicht nabij stromend water en de grote weerschijnvlinder is een soort van beek begeleidende moerasbossen. Aanwezigheid van de genoemde soorten of andere soorten uit deze beschermingscategorie nabij of in het plangebied zal hooguit van een incidentele aard zijn.

Conclusie

Het plangebied bevat geen elementen dat van bijzonder belang kunnen zijn voor deze beschermingscategorie en ligt te geïsoleerd van het habitatgebied van de meeste soorten. Hooguit kunnen een aantal algemene (onbeschermde) dagvlinder- en libelsoorten verwacht die in tuinen foerageren of jagen.

4.3.6 Bescherming houtopstanden

Bescherming en regelgeving

Het plangebied ligt buiten de bebouwde kom waardoor de gemeentelijke APV niet van toepassing is en uitsluitend Wnb-houtopstanden geldt. De betreffende adressen bevatten geen bomen die op de gemeentelijke bomenlijst van Bergeijk staan.

Effectenbeoordeling

Er worden geen bomen en houtopstanden gekapt in het kader van de voorgenomen ontwikkeling gekapt.

Conclusie

Een overtreding van de Wnb §4 art 4 of de gemeentelijke regelgeving is niet aan de orde.

5 CONCLUSIE

5.1. Toetsing Wet natuurbescherming en provinciale regelgeving

Gebiedsbescherming

Wnb §2 Natura 2000-gebied

Wetgeving: Wnb §2

Overtreding: niet aan de orde

Vervolgonderzoek: niet nodig

Negatieve effecten ten gevolge van de projectontwikkeling op Natura 2000-gebied die een verslechtering of meer significante negatieve effecten van meer permanente aard opleveren worden op basis van schaal, aard en ligging van de projectontwikkeling niet verwacht, waardoor nader onderzoek en toetsing niet noodzakelijk wordt geacht. Door middel van Aeriusberekening dient vastgesteld worden of de wettelijk vastgestelde drempelwaarden van 0,00 mol per ha/per jaar niet overschreden wordt en bovenstaande conclusie gehandhaafd kan blijven.

I.o.v NB §3.2.3 Natuur Netwerk Nederland

Regelgeving: Interim omgevingsverordening NB §3.2.3

Overtreding: niet aan de orde

Vervolgonderzoek: niet aan de orde

Negatieve effecten op NNN-gebied zowel van tijdelijke aard in de uitvoerende fase als van meer permanent aard in de gebruiksfase kunnen op basis van aard, ligging en reikwijdte van de ontwikkeling uitgesloten worden. Aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken is niet aan de orde en daarmee geen noodzaak tot vervolgonderzoek.

Soortenbescherming

Wnb §3.2 en §3.3 Vaatplanten

Wetgeving: Wnb §3.2 art 3.5 lid 5

Overtreding: niet aan de orde

Vervolgonderzoek: niet aan de orde

Negatieve effecten op beschermde plantensoorten en groeiplekken ten gevolge van de voorgenomen ontwikkelingen kunnen uitgesloten worden.

Wnb §3.1 Vogelrichtlijn

Wetgeving: Wnb §3.1 art 3.1 lid 2, 4 en 5 en Wnb §3.2 art 3.2 lid 2

Overtreding: mogelijk indien het broedseizoen onvoldoende in acht wordt genomen en geen afdoende voorzorgsmaatregelen getroffen worden

Vervolgonderzoek: alleen indien het broedseizoen onvoldoende in acht kan worden genomen en geen afdoende voorzorgsmaatregelen getroffen worden.

Wnb §3.1 art 3.1 lid 2 en 4 (RVO-categorie 1,2,3, 4 en optioneel 5: vogels met jaarrond beschermde vaste verblijfplekken)

Binnen het plangebied en de invloedsfeer daarvan kan op basis van het veldbezoek verstoring van jaarrond beschermde nesten en verblijfplaatsen van huismus en gierzwaluw niet geheel uitgesloten worden. Er kunnen afdoende voorzorgsmaatregelen getroffen worden om en overtreding van Wnb §3.2 art 3.2 lid 2 te voorkomen. Negatieve effecten van essentiële aard op leefgebied van vogels die wettelijk als strikt beschermd worden aangemerkt kunnen uitgesloten worden. Een klein inperking

waarvoor de omgeving voldoende compensatie biedt is mogelijk en afhankelijk van de nieuwe inrichting van het grondgebied waarop de veestal is gevestigd.

Art 3.1 lid 4 en lid 5 (RVO-categorie 5 en overige vogels)

Binnen het plangebied werden nestelplaatsen van boerenzwaluw (catg.5) vastgesteld. Indien bij de sloop van de veestal het broedseizoen in acht wordt genomen is een overtreding niet aan de orde. Indien bij alle werkzaamheden het broedseizoen in acht wordt genomen kan een overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de overige soorten uit deze bescherming categorieën ook uitgesloten worden. Indien onverwachts toch een broedgeval bij aanvang van de werkzaamheden of tijdens de uitvoering daarvan wordt vastgesteld, dient het broedseizoen ook in acht worden genomen (zie verder hoofdstuk 6).

Wnb §3.2 Fauna (Habitatrichtlijn)

Wetgeving: Wnb §3.2 art 3.5 lid 2 en 4

Overtreding: mogelijk indien niet afdoende voorzorgsmaatregelen getroffen worden

Vervolgonderzoek: indien afdoende voorzorgsmaatregelen niet mogelijk zijn.

Zoogdieren (grondgebonden)

Aantasting van verblijfplekken van strikt beschermde grondgebonden zoogdiersoorten en het functioneel leefgebied voor de instandhouding van deze verblijfplekken kan geheel uitgesloten worden.

Vleermuizen

Verblijfplekken van vleermuizen binnen het plangebied en invloedsfeer van de voorgenomen ontwikkeling kunnen niet geheel uitgesloten worden zonder nader onderzoek. Van een directe fysieke aantasting van deze mogelijke verblijfplekken is geen sprake, wel kunnen deze door de werkzaamheden verstoord worden. Om een overtreding van Wnb §3.2 art 3.2 lid 2 te voorkomen dienen daarom voorzorgsmaatregelen genomen te worden. Ten gevolge van de voorgenomen ontwikkeling wordt geen aantasting van foerageergebied verwacht, nog aantasting van structuren die van belang zijn als trek en foerageerroute.

Overige soortgroepen

Uit de soortgroepen van ongewervelden, vissen, amfibieën en reptielen waarvoor het zware beschermingsregiem van de habitatrichtlijn worden geen soorten binnen het plangebied of de invloedsfeer daarvan verwacht, noch aantasting van hun beschermd habitatgebied.

Wnb §3.3 Fauna (Nationale bescherming)

Wetgeving: Wnb §3.3 art 3.10 lid 1b en Wnb § 1.3 art 1.11 (zorgplicht)

Overtreding: mogelijk indien de zorgplicht niet in acht wordt genomen

Vervolgonderzoek: niet aan de orde

Zoogdieren

Negatieve effecten op jaarrond beschermde verblijfplekken van nationaal beschermde grondgebonden zoogdiersoorten waarvoor geen vrijstelling geldt worden als gevolg van de ingrepen niet verwacht. Kleine beschermde zoogdieren waarvoor een vrijstelling en alleen de zorgplicht geldt, als huisspitsmuis, egel, veldmuis en bosmuis, kunnen nooit geheel uitgesloten worden. Voor deze soorten dient uitsluitend de zorgplicht in acht worden genomen.

Overige soortgroepen

Uit de soortgroepen van ongewervelden, vissen, amfibieën en reptielen waarvoor het middelzware nationale beschermingsregiem zonder vrijstelling geldt worden geen soorten verwacht. Wel kunnen een aantal algemene amfibieën verwacht worden waarvoor een vrijstelling en alleen de zorgplicht geldt.

Bescherming houtopstanden

Wnb §4 Houtopstanden en APV

Wetgeving: Wnb §4 art 4

Gemeentelijke regelgeving: Algemene Plaatselijke Verordening (APV)

Overtreding: niet aan de orde

Er zijn geen voornemens tot kap van bomen of houtopstanden, waardoor een overtreding niet aan de orde is.

5.2 Samenvatting en vervolgstappen

Samenvatting

-Overtredingen van de regelgeving van de Wet natuurbescherming en Interim omgevingsverordening NB met betrekking tot de gebiedsbescherming zijn niet aan de orde. Een Aeriusberekening moet deze conclusie met betrekking tot Natura 2000-gebied bevestigen.
-Als afdoende voorzorgsmaatregelen met betrekking tot een mogelijke nabijheid van verblijfplekken van vleermuizen, huismus en gierzwaluw in acht worden genomen, wordt geen overtreding van de Wet natuurbescherming verwacht. Deze voorzorgsmaatregelen staan in hoofdstuk 6.2 (Bijzondere voorzorgsmaatregelen) beschreven.

Vervolgstappen

Als de voorzorgsmaatregelen van hoofdstuk 6.1 en 6.2 in acht worden is geen vervolgonderzoek nodig.

Ontheffingsaanvraag

Als aan het voorgaande voldaan wordt is het indienen van een ontheffingsaanvraag voor het verkrijgen van een Verklaring van geen bezwaar niet noodzakelijk.

6 VOORZORGSMaatregelen, MITIGATIE EN AANBEVELINGEN.

6.1 Algemene voorzorgsmaatregelen

- Bij uitvoering van ingrepen dient het broedseizoen in acht genomen te worden indien niet voldoende gegarandeerd kan worden dat nesten van broedende vogels niet beschadigd of vernietigd kunnen worden. Als aanbeveling geldt, om bij wijze van voorzorgsmaatregel elke schade aan broedgevallen uit te sluiten, ingrepen geheel buiten het broedseizoen plaats te laten vinden. Als broedseizoen wordt de periode half maart-half juli aangemerkt. Ook als na die periode nog broedende vogels of nestjongen worden waargenomen dan geldt dat het broedseizoen nog niet is afgelopen is. Als men binnen het broedseizoen wil werken geldt de aanbeveling om de locatie voorafgaande het broedseizoen ongeschikt te maken voor broedende vogels en vervolgens voorafgaande de werkzaamheden het plangebied te controleren op broedende vogels. Hierbij bestaat het risico dat de werkzaamheden uitgesteld dienen te worden als een broedgeval geconstateerd wordt.
- Voor aanwezigheid onbeschermd en vrijgestelde zoogdieren en amfibieën dient de zorgplicht in acht genomen te worden. D.w.z. dat men verstoring, verwonding en doden van deze diersoorten zoveel mogelijk tracht te voorkomen. De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, en ook voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd.
- Indien een soort die niet in de quickscan wordt genoemd in het terrein wordt geconstateerd bij aanvang van de werkzaamheden, dient hier passend op te worden gereageerd. Het is hierbij nodig om contact op te nemen met een ter zake kundige en een maatregel toe te passen, zodat de wet niet wordt overtreden

6.2 Bijzondere voorzorg- en mitigatiemaatregelen

- Om verstoring van (zomer)verblijfplekken van vleermuizen en broedplekken van huismus en gierzwaluw te voorkomen dienen de in pandige werkzaamheden die veel geluidsoverlast en trillingen aan de dakkap veroorzaken aan het pand op adres Loveren 5 buiten de actieve periode van vleermuizen en het broedseizoen van huismus en gierzwaluw plaats te vinden. Dit betekent dat de werkzaamheden in de najaars- en winterperiode tussen 1 oktober en 1 april dienen plaats te vinden.
- De sloop van de veestal dient buiten het broedseizoen van de boerenzwaluw plaats te vinden. Voordat de sloop van de stal plaats vindt dient deze door een deskundig persoon gecontroleerd worden op actieve broedgevallen van boerenzwaluw en andere vogels. De broedperiode geldt vanaf de eerste nestbouwactiviteiten tot dat er geen uitvliegers meer in de stal aanwezig zijn.
- Bij herinrichting dient de lichtbelasting zoveel mogelijk beperkt te worden met het oog op foeragerende vleermuizen en nachtvogels. Deze mag niet hoger zijn dan de huidige lichtbelasting. Zie verder de aanbevelingen in het volgende hoofdstuk op het punt van lichthinder.

6.3 Aanbeveling en advies

- Als aanbeveling geldt om inrichtingselementen die van belang zijn binnen het leefgebied van steenuil en huismus te compenseren of zoveel mogelijk te handhaven. Dit kan b.v. door het

handhaven van het huidige graslandje al of niet gecombineerd met het houden van huisdieren of het inzaaien van kruidrijke begroeiingen.

- Enkele veel gebruikte methoden om de effecten van lichthinder te beperken zijn:
 - niet uitstralende armaturen
 - lagere armaturen (dan zijn er wel meer nodig)
 - verlichting met een lagere lichtintensiteit
 - tijdelijke verlichting (slechts een deel van de nacht aan), en alleen op plekken waar het echt nodig is
 - Het gebruik van sensoren die in werking treden als verlichting nodig is
 - de verlichting afschermen met struiken zodat het licht niet verstrooid wordt naar plekken waar het niet nodig is.
- Natuurinclusief bouwen
Natuurinclusief bouwen is een verzamelterm voor tal van maatregelen en manieren om natuur te integreren bij de bouw van woningen, kantoren en andere gebouwen. Denk bijvoorbeeld aan het plaatsen van neststenen of vogelvides voor huismussen en vleermuiskasten in de gevel van de nieuwe woning. Natuurinclusief bouwen bevordert de biodiversiteit en ons leefklimaat!
Voor meer informatie: www.bouwnatuurinclusief.nl

7. BRONNEN

Literatuur

- De amfibieën en reptielen van Nederland. Creemers. R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie) 2009
- De Vegetatie van Nederland deel 1 t/m 5. Schaminée e.a. 1995
- Nederlandse Ecologische Flora deel 1 t/m 5. Drs. E.J. Weeda, R. Westra, Ch. Westra, T. Westra 1985-1994
- Veldgids Europese Zoogdieren. P. Twisk, A. van Diepenbeek, J.P. Bekker 2010.
- Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Broekhuizen, S., K. Spoelstra. J.N.M.Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys 2016
- Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortenbescherming. 11 oktober 2017. Zoogdierverseniging en provincie Noord- Brabant.
- Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest Afrika. Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest Afrika. Tirion Natuur.
- Veldgids Vleermuizen van Europa, Christian Dietz & Andreas Kiefer 2017.
- Kennisdocument Gewone dwergvleermuis. *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0, juli 2017. BIJ12
- Kennisdocument Huismus. *Passer domesticus*. Versie 1.0 juli 2017. BIJ12
- Wet natuurbescherming, 16 december 2015, gepubliceerd Staatscourant 19 januari 2016.
- Interim omgevingsverordening Noord-Brabant
- Handreiking woningbouw en AERIUS. Uitgave Rijksoverheid
- Atmosferische stikstofdepositie en Natura 2000 instandhoudingsdoelstellingen in Vlaanderen; 2015 uitgave Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek
- Gedragscode soortbescherming gemeenten voor Ruimtelijke ontwikkeling of inrichting en Bestendig beheer of onderhoud 2020-2023. Uitgave BIJ12

Gegevensverstrekking

NDFF - quickscanhulp.nl, d.d. 27-7-2023

Internetsites

-www.minlnv.nederlandsesoorten.nl/
-www.Verspreidingsatlas.nl
-www.quickscanhulp.nl
-www.ruimtelijkeplannen.nl
-www.kaartbank.brabant.nl

BIJLAGE 1 - TOELICHTING SOORTENBESCHERMING

De **Conventie van Bern** is een internationaal verdrag over het behoud van in het wild voorkomende dier- en plantensoorten en de daarbij behorende grensoverschrijdende natuurlijke leefmilieus in Europa. Bijzondere aandacht wordt besteed aan kwetsbare soorten en aan soorten die met uitsterven worden bedreigd. Het verdrag werd in 1979 ondertekend door de Europese Unie, Monaco, Burkina Faso, Marokko, Tunesië en Senegal en ligt aan de basis van de huidige Europese en nationale natuurwetgeving.

De **Conventie van Bonn** is een internationaal verdrag met het doel migrerende diersoorten te beschermen. Het verdrag werd in 1979 in Bonn getekend onder auspiciën van de VN.

De **Habitatrichtlijn (HR)** is in 1992 door de Europese Unie vastgesteld en gericht op het waarborgen van de biologische diversiteit in de Europese Unie door natuurlijke habitatten en wilde dier- en plantensoorten die van Europees belang zijn in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.

De **Vogelrichtlijn** is in 1979 door de Europese Unie vastgesteld en gericht op de instandhouding van alle natuurlijk in Europa in het wild levende vogelsoorten.

Bijlage	Categorie	Habitatrichtlijn/ Vogelrichtlijn	Wnb
Bern1	Strikt beschermde plantensoorten	HR-bijlage 4	§ 3.2 art 3.5
	Strikt beschermde plantensoorten	HR-bijlage 2	§ 3.2 art 3.5
Bern 2	Strikt beschermde diersoorten	HR-bijlage 4	§ 3.2 art 3.5
	Strikt beschermde vogelsoorten	Vogelrichtlijn	§ 3.1 art 3.1
Bern 3	Beschermde diersoorten	HR-bijlage 2 en 5	§ 3.3 art 3.10
	Beschermde vogelsoorten	Vogelrichtlijn	§ 3.1 art 3.1
Bonn 1	Strikt beschermde (migrerende) diersoorten	HR-bijlage 4	§ 3.2 art 3.5
	Strikt beschermde (migrerende) vogelsoorten	Vogelrichtlijn	§ 3.1 art 3.1
Bonn2	Beschermde (migrerende) diersoorten	HR-bijlage 4	§ 3.3 art 3.10
	Beschermde (migrerende) vogelsoorten	Vogelrichtlijn	§ 3.1 art 3.1

TABEL 2 - SOORTEN VAN DE VOGELRICHTLIJN

Algemeen

Alle Europese inheemse vogels zijn beschermd met de Vogelrichtlijn, waarbij een onderscheidt gemaakt kan worden van soorten waarvoor een striktere bescherming geldt (vermeldt in bijlage 2 van de Conventie van Bern en bijlage 1 van het Verdrag van Bonn) en soorten waarvoor die bescherming minder strikt is (bijlage 3 Bern en bijlage 2 Bonn). Echter voor alle soorten is de bescherming van Wnb § 3.1 art 3.1 van toepassing. Van een aantal soorten zijn ook de verblijfplekken en nesten buiten het broedseizoen beschermd, de zgn. jaarrond beschermde verblijfplekken.

Vogels met jaarrond vaste verblijfplekken

Door de RVO is een lijst van vogelsoorten opgesteld waarbij een onderscheidt is gemaakt tussen de volgende categorieën van beschermde vaste verblijfplekken die deze soorten onderhouden

1	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats
2	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
5	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Verblijfplekken van soorten uit categorie 1,2,3 en 4 zijn in alle gevallen jaarrond beschermd en is ontheffing altijd noodzakelijk. Verblijfplekken van soorten uit categorie 5 zijn alleen jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of “als ecologische omstandigheden” dat rechtvaardigen. Voor deze soorten, die slechts deels vaste nestplekken onderhouden geldt niet zozeer de bescherming van de nestplek zelf, maar meer die van het type nestgelegenheid.

Lijst van vogels die vaste verblijfplekken onderhouden

Soort	categorie	soort	categorie	soort	categorie
steenuil	1	boomklever	5	pimpelmees	5
gierzwaluw	2	boomkruiper	5	raaf	5
huismus	2	bosuil	5	ruigpootuil	5
roek	2	brilduiker	5	spreeuw	5
grote gele kwikstraat	3	draaihals	5	tapuit	5
kerkuil	3	groene specht	5	torenvalk	5
oehoe	3	ekster	5	zeearend	5
ooievaar	3	gekraagde roodstaart	5	zwarte kraai	5
slechtvalk	3	glanskop	5	zwarte mees	5
boomvalk	4	grauwe vliegenvanger	5	zwarte roodstaart	5
buizerd	4	grote bonte specht	5		
havik	4	hop	5		
ransuil	4	huiszwaluw	5		
sperwer	4	ijsvogel	5		
wespendief	4	kleine bonte specht	5		
zwarte wouw	4	kleine vliegenvanger	5		
blauwe reiger	5	koolmees	5		
boerenzwaluw	5	kortsnavelboomkruiper	5		
Bonte vliegenvanger	5	oeverzwaluw	5		

BIJLAGE 3 - SOORTEN VAN DE HABITATRICHTLIJN

Bern I	Bern II	Bonn I	HR IV	categorie	soort	soort
Bern I				Sporenplanten	Geel schorpioenmos	Hamatocaulis vernicosus
Bern I				Sporenplanten	Tonghaarmuts	Orthotrichum rogeri
Bern I				Sporenplanten	Kleine vlotvaren	Salvinia natans
Bern I				Zaadplanten	Liggende raket	Sisymbrium supinum
Bern I			HR IV	Zaadplanten	Drijvende waterweegbree	Luronium natans
Bern I			HR IV	Zaadplanten	Groenknolorchis	Liparis loeselii
Bern I			HR IV	Zaadplanten	Kruipend moerasscherm	Apium repens
Bern I			HR IV	Zaadplanten	Zomerschroeforchis	Spiranthes aestivalis
	Bern II			dagvlinders	Moerasparelmoervlinder	Euphydryas aurinia ssp. aurinia
	Bern II			Haften	Oeveraas	Palingenia longicauda
	Bern II			Libellen	Mercurwaterjuffer	Coenagrion mercuriale ssp. mercuriale
	Bern II			Zeezoogdieren	Walrus	Odobenus rosmarus ssp. rosmarus
	Bern II	Bonn I	HR IV	Reptielen	Dikkopschildpad	Caretta caretta
	Bern II	Bonn I	HR IV	Reptielen	Kemp's zeeschildpad	Lepidochelys kempii
	Bern II	Bonn I	HR IV	Reptielen	Lederschildpad	Dermochelys coriacea
	Bern II	Bonn I	HR IV	Reptielen	Soepschildpad	Chelonia mydas
	Bern II	Bonn I	HR IV	zeezoogdieren	Bultrug	Megaptera novaeangliae
	Bern II	Bonn I	HR IV	Zeezoogdieren	gewone vinvis	Balaenoptera physalus
		Bonn I	HR IV	Zeezoogdieren	noordse vinvis	Balaenoptera borealis
		Bonn I	HR IV	Zeezoogdieren	Potvis	Physeter catodon
			HR IV	Amfibieën	Poelkikker	Pelophylax lessonae
			HR IV	Vissen	Houting	Coregonus oxyrinchus
			HR IV	Weekdieren	Bataafse stroommossel	Unio crassus
			HR IV	Weekdieren	platte schijfhoren	Anisus vorticulus
			HR IV	Zoogdieren	Bever	Castor fiber ssp. albicus
			HR IV	Zoogdieren	Hazelmuis	Muscardinus avellanarius
			HR IV	Zoogdieren	Lynx	Lynx ssp. lynx
			HR IV	Zoogdieren	Noordse woelmuis	Microtus oeconomus ssp. arenicola
			HR IV	Zoogdieren	Wilde kat	Felis silvestris ssp. silvestris
			HR IV	Zoogdieren	Wolf	Canis lupus
			HR IV	Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis	Pipistrellus
			HR IV	Zeezoogdieren	Butskop	Hyperoodon ampullatus
			HR IV	Zeezoogdieren	Dwergvinvis	Balaenoptera acutorostrata
			HR IV	Zeezoogdieren	Griend	Globicephala melas
			HR IV	Zeezoogdieren	Spitsdolfijn van gray	Mesoplodon grayi
			HR IV	Zeezoogdieren	Witte dolfijn	Delphinapterus leucas
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Boomkikker	Hyla arborea ssp. arborea
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Geelbuikvuurpad	Bombina variegata ssp. variegata
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Heikikker	Rana arvalis ssp. arvalis
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Kamsalamander	Triturus cristatus

Bern I	Bern II	Bonn I	HR IV	categorie	soort	soort
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Rugstreeppad	Bufo calamita
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Vroedmeesterpad	Alytes obstetricans ssp. obstetricans
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Apollovlinder	Parnassius apollo
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Boszandoog	Lopinga achine
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Donker pimperlblauwtje	Maculinea nausithous
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Grote vuurvler	Lycaena dispar ssp. batava
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Pimperlblauwtje	Maculinea teleius
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Tijmblauwtje	Maculinea arion
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Zilverstreephooibeestje	Coenonympha hero
	Bern II		HR IV	Kevers	Brede Geelrandwaterroofkever	Dytiscus latissimus
	Bern II		HR IV	Kevers	Gestreepte waterroofkever	Graphoderus bilineatus
	Bern II		HR IV	Kevers	Juchtleerkever	Osmoderma eremita
	Bern II		HR IV	Kevers	Vermiljoenkever	Cucujus cinnaberinus
	Bern II		HR IV	Libellen	Bronslibel	Oxygastra curtisii
	Bern II		HR IV	Libellen	Gaffellibel	Ophiogomphus cecilia
	Bern II		HR IV	Libellen	Gevlekte witsnuitlibel	Leucorrhinia pectoralis
	Bern II		HR IV	Libellen	Groene glazenmaker	Aeshna viridis
	Bern II		HR IV	Libellen	Noordse winterjuffer	Sympecma annulata ssp. braueri
	Bern II		HR IV	Libellen	Oostelijke witsnuitlibel	Leucorrhinia albifrons
	Bern II		HR IV	Libellen	Rivierrombout	Gomphus flavipes ssp. flavipes
	Bern II		HR IV	Libellen	sierlijke witsnuitlibel	Leucorrhinia caudalis
	Bern II		HR IV	Nachtvlinders	Teunisbloempijlstaart	Proserpinus proserpina
	Bern II		HR IV	Reptielen	Gladde slang	Coronella austriaca ssp. austriaca
	Bern II		HR IV	Reptielen	Muurhagedis	Podarcis muralis ssp. brongniardii
	Bern II		HR IV	Reptielen	Zandhagedis	Lacerta agilis ssp. agilis
	Bern II		HR IV	Vissen	Steur	Acipenser sturio
	Bern II		HR IV	Zoogdieren	Hamster	Cricetus cricetus ssp. canescens
	Bern II		HR IV	Zoogdieren	Otter	Lutra lutra ssp. lutra
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Baardvleermuis	Myotis mystacinus ssp. mystacinus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Bechsteins vleermuis	Myotis bechsteini
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Bosvleermuis	Nyctalus leisleri ssp. leisleri
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Brandts vleermuis	Myotis brandti ssp. brandti
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Franjestaart	Myotis nattereri
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Gewone grootoorvleermuis	Plecotus auritus ssp. auritus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Grijze grootoorvleermuis	Plecotus austriacus ssp. austriacus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Ingekorven vleermuis	Myotis emarginatus ssp. emarginatus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Kleine dwergvleermuis	Pipistrellus pygmaeus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Kleine hoefijzerneus	Rhinolophus hipposideros ssp. hipposideros
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Laatvlieger	Eptesicus serotinus ssp. serotinus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Meervleermuis	Myotis dasycneme

Bern I	Bern II	Bon I	HR IV	categorie	soort	soort
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Kleine hoefijzerneus	Rhinolophus hipposideros ssp. hipposideros
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Laatvlieger	Eptesicus serotinus ssp. serotinus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Meervleermuis	Myotis dasycneme
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Mopsvleermuis	Barbastella barbastellus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Noordse vleermuis	Eptesicus nilssoni ssp. nilssoni
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Rosse vleermuis	Nyctalus noctula ssp. noctula
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Ruige dwergvleermuis	Pipistrellus nathusii
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Tweekleurige vleermuis	Vespertilio murinus ssp. murinus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Vale vleermuis	Myotis myotis ssp. myotis
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Watervleermuis	Myotis daubentoni ssp. daubentoni
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Bruinvis	Phocoena phocoena ssp. phocoena
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Dwergpotvis	Kogia breviceps
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Gestreepte dolfijn	Stenella coeruleoalba
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Gewone dolfijn	Delphinus delphis
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Gewone spitsdolfijn	Mesoplodon bidens
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Grijze dolfijn	Grampus griseus
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Kleine zwaardwalvis	Pseudorca crassidens
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Narwal	Monodon monoceros
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Orca	Orcinus orca
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Tuimelaar	Tursiops truncatus ssp. truncatus
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Witflankdolfijn	Lagenorhynchus acutus
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Witsnuitdolfijn	Lagenorhynchus albirostris

BIJLAGE 4 - NATIONAAL BESCHERMDE SOORTEN ('ANDERE SOORTEN')

Onder dit beschermingsregime vallen de nationaal beschermde soorten als bedoeld in bijlage A en B van Wnb artikel 3.10 (respectievelijk) lid 1a en 1c. Internationaal staan deze vermeldt in bijlage 3 van de Conventie van Bern en bijlage 2 en 5 van de Habitatrichtlijn.

soortgroep	soort	soort	bescherming
Amfibieën	Alpenwatersalamander	<i>Mesotriton alpestris</i>	Andere soorten (bijlage A)
Amfibieën	Vinpootsalamander	<i>Lissotriton helveticus</i>	Andere soorten (bijlage A)
Amfibieën	Vuursalamander	<i>Salamandra</i>	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Aardbeivlinder	<i>Pyrgus malvae</i>	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Bosparemoervlinder	<i>Melitaea athalia</i>	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Bruin dikkopje	<i>Erynnis tages</i>	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Bruine eikenpage	<i>Satyrium ilicis</i>	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Duinparemoervlinder	<i>Argynnis niobe</i>	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Gentiaanblauwtje	<i>Maculinea alcon</i>	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Grote paremoervlinder	<i>Argynnis aglaja</i>	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Grote vos	<i>Nymphalis polychloros</i>	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Grote weerschijnvlinder	<i>Apatura iris</i>	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Iepenpage	<i>Satyrium w-album</i>	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Kleine heivlinder	<i>Hipparchia statilinus</i>	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Kleine ijsvogelvlinder	<i>Limenitis camilla</i>	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Kommavvlinder	<i>Hesperia comma</i>	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Sleedoornpage	<i>Thecla betulae</i>	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Spiegeldikkopje	<i>Heteropterus morpheus</i>	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Veenbesblauwtje	<i>Plebejus optilete</i>	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Veenbesparemoervlinder	<i>Boloria aquilonaris</i>	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Veenhooibeestje	<i>Coenonympha tullia</i>	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Veldparemoervlinder	<i>Melitaea cinxia</i>	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Zilveren maan	<i>Boloria selene</i>	Andere soorten (bijlage A)
Kevers	Vliegend hert	<i>Lucanus cervus</i>	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Beekrombout	<i>Gomphus vulgatissimus</i>	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Bosbeekjuffer	<i>Calopteryx virgo</i>	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Donkere waterjuffer	<i>Coenagrion armatum</i>	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Gevlekte glanslibel	<i>Somatochlora flavomaculata</i>	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Gewone bronlibel	<i>Cordulegaster boltonii</i>	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Hoogveenglanslibel	<i>Somatochlora arctica</i>	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Kempense heidelibel	<i>Sympetrum depressiusculum</i>	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	speerwaterjuffer	<i>Coenagrion hastulatum</i>	Andere soorten (bijlage A)
Kreeftachtigen	Europese rivierkreeft	<i>Astacus astacus</i>	Andere soorten (bijlage A)
Reptielen	Adder	<i>Vipera berus ssp. berus</i>	Andere soorten (bijlage A)
Reptielen	Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>	Andere soorten (bijlage A)
Reptielen	Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>	Andere soorten (bijlage A)
Reptielen	Ringslang	<i>Natrix</i>	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Beekdonderpad	<i>Cottus rhenanus</i>	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Beekprik	<i>Lampetra planeri</i>	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Elrits	<i>Phoxinus phoxinus</i>	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Gestippelde alver	<i>Alburnoides bipunctatus</i>	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Grote modderkruiper	<i>Misgurnus fossilis</i>	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Kwabaal	<i>Lota</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren-	Boommarter	<i>Martes martes</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Damhert	<i>Dama dama</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Das	<i>Meles meles</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Edelhert	<i>Cervus elaphus</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Eikelmuis	<i>Eliomys quercinus</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Grote bosmuis	<i>Apodemus flavicollis</i>	Andere soorten (bijlage A)

Zoogdieren	Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Molmuis	<i>Arvicola scherman</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Damhert	<i>Dama</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Das	<i>Meles</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Edelhert	<i>Cervus elaphus</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Eikelmuis	<i>Eliomys quercinus</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Grote bosmuis	<i>Apodemus flavicollis</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Molmuis	<i>Arvicola scherman</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Steenmarter	<i>Martes foina</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Veldspitsmuis	<i>Crocodyra leucodon</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Waterspitsmuis	<i>Neomys fodiens</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Gewone zeehond	<i>Phoca vitulina</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Grijze zeehond	<i>Halichoerus grypus</i>	Andere soorten (bijlage A)
Sporenplanten	Blaasvaren	<i>Cystopteris fragilis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Sporenplanten	Groensteel	<i>Asplenium viride</i>	Andere soorten (bijlage B)
Sporenplanten	Schubvaren	<i>Ceterach officinarum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Akkerboterbloem	<i>Ranunculus arvensis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Akkerdoornzaad	<i>Torilis arvensis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Akkerogentroost	<i>Odontites vernus</i> subsp. <i>vernus</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Beklierde ogentroost	<i>Euphrasia rostkoviana</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Berggamander	<i>Teucrium montanum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Bergnachtorchis	<i>Platanthera montana</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Blauw guichelheil	<i>Anagallis arvensis</i> subsp. <i>foemina</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Bokkenorchis	<i>Himantoglossum hircinum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Bosboterbloem	<i>Ranunculus polyanthemom</i> subsp. <i>nemorosus</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Bosdravik	<i>Bromopsis ramosa</i> subsp. <i>benekenii</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Brave hendrik	<i>Chenopodium bonus-henricus</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Brede wolfsmelk	<i>Euphorbia platyphyllos</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Breed wollegras	<i>Eriophorum latifolium</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Bruinrode wespenorchis	<i>Epipactis atrorubens</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Dennenorchis	<i>Goodyera repens</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Dreps	<i>Bromus secalinus</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Echte gamander	<i>Teucrium chamaedrys</i> subsp. <i>germanicum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Franjgentiaan	<i>Gentianella ciliata</i>	Andere soorten (bijlage B)
	Geelgroene wespenorchis	<i>Epipactis muelleri</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Geplooid vrouwenmantel	<i>Alchemilla subcrenata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Getande veldsla	<i>Valerianella dentata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Gevlekt zonneroosje	<i>Tuberaria guttata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Glad biggenkruid	<i>Hypochaeris glabra</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Gladde zegge	<i>Carex laevigata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Groene nachtorchis	<i>Coeloglossum viride</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Groot spiegelklokje	<i>Legousia speculum-veneris</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Grote bosaardbei	<i>Fragaria moschata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Grote leeuwenklauw	<i>Aphanes arvensis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Honingorchis	<i>Herminium monorchis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kalkboterbloem	<i>Ranunculus polyanthemom</i> subsp. <i>polyanthemoides</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kalketrip	<i>Centaurea calcitrapa</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Karhuizeranjer	<i>Dianthus carthusianorum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Karwijselie	<i>Selinum carvifolia</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kleine ereprijs	<i>Veronica verna</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kleine schorseneer	<i>Scorzonera humilis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kleine wolfsmelk	<i>Euphorbia exigua</i>	Andere soorten (bijlage B)

Zaadplanten	Kluwenklokje	<i>Campanula glomerata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Knollathyrus	<i>Lathyrus linifolius</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Knolspirea	<i>Filipendula vulgaris</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Korensla	<i>Arnoseris minima</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kranskarwij	<i>Carum verticillatum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kruiptijm	<i>Thymus praecox</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Lange zonnedauw	<i>Drosera longifolia</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Liggende ereprijs	<i>Veronica prostrata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Moerasgamander	<i>Teucrium scordium</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Muurbloem	<i>Erysimum cheiri</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Naakte lathyrus	<i>Lathyrus aphaca</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Naaldenkervel	<i>Scandix pecten-veneris</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Pijlscheefkelk	<i>Arabis hirsuta</i> subsp. <i>sagittata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Roggelelie	<i>Lilium bulbiferum</i> subsp. <i>croceum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Rood peperboompje	<i>Daphne mezereum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Rozenkransje	<i>Antennaria dioica</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Ruw pazelzaad	<i>Lithospermum arvense</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Scherpkruid	<i>Asperugo procumbens</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Schubzegge	<i>Carex lepidocarpa</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Smalle raai	<i>Galeopsis angustifolia</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Spits havikskruid	<i>Hieracium lactucella</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Steenbraam	<i>Rubus saxatilis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Stijve wolfsmelk	<i>Euphorbia stricta</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Stofzaad	<i>Monotropa hypopitys</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Tengere distel	<i>Carduus tenuiflorus</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Tengere veldmuur	<i>Minuartia hybrida</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Trosgamander	<i>Teucrium botrys</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Veenbloembies	<i>Scheuchzeria palustris</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Vliegenorchis	<i>Ophrys insectifera</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Vroege ereprijs	<i>Veronica praecox</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Wilde averuit	<i>Artemisia campestris</i> subsp. <i>campestris</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Wilde ridderspoor	<i>Consolida regalis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Wilde weit	<i>Melampyrum arvense</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Wolfskers	<i>Atropa bella-donna</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Zandwolfsmelk	<i>Euphorbia seguieriana</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Zinkviooltje	<i>Viola lutea</i> subsp. <i>calaminaria</i>	Andere soorten (bijlage B)

BIJLAGE 5 - SOORTEN MET EEN VRIJSTELLING

Uitgezonderd:

	Geen vrijstelling
1	Vrijstelling voor ingrepen aan bebouwing en erven.
2	Tijdelijke vrijstelling van juli t/m september
3	Tijdelijke vrijstelling van 15 augustus tot 15 oktober
4	Tijdelijke vrijstelling periode maart en april en periode juli t/m september
5	Tijdelijke vrijstelling van 15 augustus t/m februari

	Drente	Flevoland	Friesland	Gelderland	Groningen	Limburg	Noord- Brabant	Noord-Holland	Overijssel	Utrecht	Zeeland	Zuid-Holland	ANWVB RN art 3.31
zoogdieren													
Aardmuis													
Bosmuis													
Bunzing													
Dwergmuis													
Dwergspitsmuis													
Eekhoorn						4							
Egel													
Gewone bosspitsmuis													
Haas													
Hermelijn													
Huisspitsmuis		1											
Konijn													
Ondergrondse woelmuis													
Ree													
Rosse woelmuis													
Steenmarter						5							
Tweekleurige bosspitsmuis													
Veldmuis		1											
Vos													
Wezel													
Woelrat													
Amfibieën en reptielen													
Bruine kikker													
Gewone pad													
Hazelworm						2							
Kleine watersalamander													
Levendbarende hagedis						3							
Meerkikker													
Bastaardkikker													

BIJLAGE 6 - WERKEN MET GEDRAGSCODE

Met het oog op mogelijke verblijf/nestelplekken van kleine zoogdieren, vogels en amfibieën kan gewerkt te worden met een door het Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode om overtredingen te voorkomen. Aanbevolen wordt om te werken naar de ‘Gedragscode soortbescherming gemeenten voor Ruimtelijke ontwikkeling of inrichting en Bestendig beheer of onderhoud (versie 4-12-2020)’ Deze gedragscode is tot 2023 geldig en opgesteld en uitgegeven door de Koninklijke Vereniging Stadswerk Nederland met medewerking van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. De inzet van de gedragscode met betrekking tot de soorten waarvoor deze dient te worden toegepast is beperking van schade bij handelingen in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling. Voor de betrokken soorten mogen de verboden beperkt worden overtreden. De gedragscode kan bij ruimtelijke ontwikkeling toegepast worden op soorten die beschermd zijn middels paragraaf 3.1 (vogelrichtlijn) en 3.2 (‘andere soorten’) van de Wet natuurbescherming. Soorten en verblijfplekken die onder de strikte bescherming vallen zijn uitgesloten van werken met gedragscode. Door de gedragscode worden de verblijfplekken de verblijfplekken in verschillende categorieën verdeeld. B.v. verblijfplekken van watersalamanders worden tot de categorie 4 (van “leefgebied jaarrond in gebruik”. Bunzing en wezel kunnen voorplantingsplekken en rustplekken binnen een plangebied onderhouden. Deze worden door de genoemde gedragscode gecategoriseerd als verblijfplekken van de categorie 3 (tijdelijke rust- of voortplantingsplek). De gedragscode dient volgens het volgende protocol uitgevoerd te worden.

- Het opstellen van een werkprotocol voor het uitvoeren van de werkzaamheden die tot overtreding van de Wet natuurbescherming kunnen leiden. Het aantrekken van een ecologische deskundige om toe te zien op een correcte uitvoering van de werkzaamheden en om eventueel ecologisch advies te geven.
- Opruimwerkzaamheden dienen bij voorkeur handmatig te gebeuren.
- Bij het aantreffen van amfibieën en andere trage dieren dienen deze verzameld te worden en zo snel mogelijk op een geschikte plek uitgezet te worden. B.v in het geval van amfibieën binnen dekking gevende vegetatie langs de oevers van waters.
- Voor marterachtigen en andere snelle kleine zoogdieren dienen veilige vluchtwegen geboden te worden. De werkrichting dient dusdanig gekozen te worden dat vluchtende dieren niet gehinderd worden in het kiezen van de juiste vluchtrichting.
- Voor vluchtende dienen direct op hun vluchtweg buiten het plangebied schuilmogelijkheden aanwezig te zijn. B.v houtrillen voor marterachtigen.
- Versturende werkzaamheden dienen te geschieden buiten de kwetsbare perioden voor de betreffende soorten. Bijvoorbeeld voor watersalamanders is dat de winterrustperiode die gesteld kan worden tussen 1 oktober en 1 april. Na 1 april zijn de meeste watersalamanders naar het water vertrokken. Voor de marterachtigen is de kwetsbare periode de voortplantingsperiode die gesteld wordt tussen 1 maart en 1 augustus (zie onderstaand overzicht).

soort	Jan	Feb	Mrt	April	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec.
Water-salamanders												
Kleine marterachtigen												
De rode vlakken geven de kwetsbare perioden aan. Bij het verlaten van winterverblijfplekken van amfibieën speelt het weer ook een grote rol: in een warm voorjaar zullen deze eerder vertrokken zijn dan bij een koud voorjaar.												

- Voor verlies van leefgebied en verblijfsmogelijkheden dient compensatie geboden te worden door het aanbieden van alternatieve verblijfsmogelijkheden. B.v. door het aanleggen van steen- en houtstapelingen, oprichten van marterruiters en aanbrengen houtrillen

